ബാല-ബാലികാസഭ & മഹിളാസഭ

പരിശീലന മൊഡ്യൂൾ

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില)

മുളംകുന്നത്തുകാവ് പി ഒ, തൃശ്ശൂർ

ഉള്ളടക്കം

1.	ആമുഖം
2.	പരിശീലനം സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ
3.	കാര്യപരിപാടി
4.	സെഷനുകൾ
a)	സെഷൻ – 1 – ബാല–ബാലികാ സഭ – പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും
b)	സെഷൻ – 2 – ബാല–ബാലികാ സഭ – ഘടനയും കാഴ്ച്ചപ്പാടും
c)	സെഷൻ– 3 – കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലെ സംവിധാനങ്ങൾ
d)	സെഷൻ– 4 – മഹിളാസഭാ – പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും
e)	സെഷൻ– 5 – മഹിളാസഭാ – ഘടന, പ്രവർത്തനരീതി, സമീപനം
f)	സെഷൻ–6 – സ്ത്രീകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലെ സംവിധാനങ്ങൾ
g)	സെഷൻ– 7 – മോക്ക് അവതരണം
5.	പ്രീടെസ്റ്റ് /പോസ്റ്റ് ടെസ്റ്റ്

ആമുഖം

ദേശീയ–സംസ്ഥാന–പ്രാദേശിക തലങ്ങളിൽ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധവും ആസൂത്രിതവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും നിരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെയും 2030 ഓടെ സുസ്ഥിരവികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ നമ്മൾ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പഞ്ചായത്തിരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കാൻ അതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. പ്രാദേശിക ഭരണത്തിലും വികസനത്തിലും പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ അനന്തസാധ്യതകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കണം.

ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള ഭരണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഒട്ടേറെ നൂതന മാതൃകകൾ സൃഷ്ടിച്ച സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. സാമൂഹ്യനീതി, ലിംഗനീതി തുടങ്ങിയവ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിൽ നിരന്തരമായ ഇടപെടലുകൾ കേരളത്തിൽ നടന്നുവരുന്നു. സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും സമഗ്രവികസനം പ്രാദേശിക ആസൂത്രണത്തിൽ മുഖ്യ അജണ്ടയായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി നിർബന്ധിത വകയിരുത്തലുകൾ പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ഒട്ടനവധി നിയമങ്ങളും സംവിധാനങ്ങളും പ്രക്രിയകളും വന്നെങ്കിലും സ്ത്രീസൗഹൃദ ബാലസൗഹൃദ പഞ്ചായത്തുകൾ ഇന്നും വേണ്ടത്ര ഫലപ്രാപ്തിയിൽ എത്തിയിട്ടില്ല.

ഭരണവികസന പ്രക്രിയകളിൽ സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും ക്രിയാത്മകമായ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തി കൊണ്ട് മാത്രമേ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. മുഖാമുഖ ജനാധിപത്യത്തിന്റെ വേദിയായി ഗ്രാമസഭകളിൽ സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും ശബ്ദം ഉയർന്നു വരേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി ഭരണഘടനാ സ്ഥാപനമായ ഗ്രാമസഭകൾക്ക് മുമ്പ്– മഹിളാസഭ, ബാല–ബാലികസഭ എന്നിവ മുന്നോടിയായി നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. അവയിലൂടെ സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ അവയുടെ പരിഹാരനിർദ്ദേശങ്ങൾ, വികസന സാധ്യതകൾ എന്നിവയെല്ലാം ഗ്രാമസഭകളിലൂടെ രൂപീകരിച്ച് പ്രാദേശികപദ്ധതിയിൽ കൊണ്ട് വരികയാണ് ലക്ഷ്യം.

മഹിളാസഭകൾ, ബാല–ബാലികസഭകൾ എന്നിവ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിന് പ്രാദേശിക സംവിധാനങ്ങളെ സജ്ജമാക്കുന്നതിനായി കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയത്തിന്റെ നിർദ്ദേശത്തിൽ കില വിപുലമായ പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയാണ്. ജനപ്രതിനിധികൾ, അങ്കണവാടി വർക്കർമാർ, ആശാവർക്കർമാർ, ആരോഗ്യപ്രവർത്തകർ, കുടുംബശ്രീ എന്നിവർക്കാണ് ആദ്യഘട്ടത്തിൽ പരിശീലനം നൽകുന്നത്. മഹിളാസഭ, ബാല–ബാലികസഭ എന്നിവയുടെ പ്രസക്തി, പ്രാധാന്യം, സമീപനം, പ്രവർത്തനരീതി, സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും സംരക്ഷണത്തിനായി നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ നിയമങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഉൾപ്പെടുത്തി രണ്ട് ദിവസത്തെ ബ്ലോക്ക് തല പരിശീലനമാണ് നൽകുന്നത്.

സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും സമഗ്ര വികസനത്തിന് സഹായകരമാവുന്ന മഹിളാസഭ, ബാല–ബാലികസഭ എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കൃത്യമായ ധാരണാരൂപം നല്കുന്നതിന് പരിശീലകർക്ക് ഈ പരിശീലന സഹായി ഉപയോഗപ്രദമാവും. പരിശീലനസഹായി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സഹായിച്ച എല്ലാവരേയും അഭിനന്ദിക്കുന്നു.

ഡോ.ജോയ് ഇളമൺ
ഡയറക്ടർ ജനറൽ
കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ

പരിശീലനം സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ

ഉദ്ദേശ്യം

മഹിളാ സഭ ബാലബാലികാസഭ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഫലപ്രദമായി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനം.

പരിശീലന ലക്ഷ്യങ്ങൾ

a. ബാലബാലികാസഭയുടെ ആവശ്യകത, പ്രസക്തി, പ്രാധാന്യം, സാധ്യതകൾ എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുക
b. ബാലബാലികാസഭയുടെ ഘടന, പ്രവർത്തനരീതി എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുക
c. ബാലബാലികാസഭ സംഘടാനത്തിനുള്ള ശേഷി ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കൽ
d. മഹിളാസഭയുടെ ആവശ്യകത, പ്രസക്തി, പ്രാധാന്യം, സാധ്യതകൾ എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുക
e. മഹിളാസഭയുടെ ഘടന, പ്രവർത്തനരീതി എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുക
f. മഹിളസഭ സംഘടാനത്തിനുള്ള ശേഷി ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കൽ

പരിശീലന വിഷയങ്ങൾ

സെഷൻ – 1 – ബാല–ബാലികാ സഭ – പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും
സെഷൻ – 2 – ബാല–ബാലികാ സഭ – ഘടനയും കാഴ്ചപ്പാടും
സെഷൻ– 3 – കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലെ സംവിധാനങ്ങൾ
സെഷൻ– 4 – മഹിളാസഭാ – പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും
സെഷൻ– 5 – മഹിളാസഭാ – ഘടന, പ്രവർത്തനരീതി, സമീപനം
സെഷൻ–6 – സ്ത്രീകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലെ സംവിധാനങ്ങൾ
സെഷൻ– 7 – മോക്ക് അവതരണം

പരിശീലന രീതി

പങ്കാളിത്ത അവതരണം, ബ്രെയിൻ സ്റ്റോമിംഗ്, ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ ഉൾപ്പടെയുള്ള സംവേദനാത്മക രീതികൾ

പരിശീലന ദൈർഘ്യം

രണ്ട് ദിവസം

പരിശീലകർ

പരിശീലക പരിശീലനം ലഭിച്ച പരിശീലകർ

പരിശീലനാർത്ഥികൾ

ജനപ്രതിനിധികൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകർ, ആശാവർക്കർമാർ, ANM, അങ്കണവാടി വർക്കർ

പരിശീലന വേദി

കില, ബ്ലോക്ക്തലം

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില)
ബാല-ബാലികാസഭ & മഹിളാസഭ

കാര്യപരിപാടി

ഒന്നാം ദിവസം

സമയം	വിഷയം	റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺ
10:00-10:30 am	രജിസ്ട്രേഷൻ	
10:30-11:00 am	ആമുഖം പ്രീ ടെസ്റ്റ്	Block Thematic Expert
11.00-11.10 am	ചായ	
11.10-12.10 pm	ബാല-ബാലികസഭ പ്രസക്തി, പ്രാധാന്യം	
12.10-01.00 pm	ബാല-ബാലികസഭ ഘടന	
01.00-02.00 pm	ഉച്ചഭക്ഷണം	
02.00-03.00 pm	കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിലവിലെ സംവിധാനങ്ങൾ	
03.00-04.00 pm	മഹിളാസഭ പ്രസക്തി, പ്രാധാന്യം	
04.00-04.45 pm	മഹിളാസഭ ഘടന	
04.45 pm	ചായ	

രണ്ടാം ദിവസം

സമയം	വിഷയം	റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺ
10:00-11.00 am	സ്ത്രീകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിലവിലെ സംവിധാനങ്ങൾ	
11:00-11:15 am	ചായ	
11:15-11.45 am	മോക്ക് അവതരണം, വിശദീകരണം	
11.45-12.45 pm	മോക്ക് അവതരണം, തയ്യാറെടുപ്പ്	
12.45-01.30 pm	ഉച്ചഭക്ഷണം	
1:30-03.00 pm	മോക്ക് അവതരണം	
3:00-3:30 pm	അവലോകനം	
3:30 pm	സമാപനം, ചായ	

ഡയറക്ടർ ജനറൽ : ഡോ.ജോയ് ഇളമൺ, കില
കോഴ്സ് ഡയറക്ടർ : ഡോ. അമൃത. കെ. പി. എൻ, സുകന്യ. കെ. യു
കോഴ്സ് കോർഡിനേറ്റർ : റിസ്മിയ ആർ. എ

സെഷനുകൾ

സെഷൻ- 1

1. **വിഷയം** : ബാല-ബാലികാ സഭ - പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും

2. **ലക്ഷ്യങ്ങൾ** :

- ബാല-ബാലികാ സഭയുടെ പ്രസക്തി, പ്രാധാന്യം, പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള ധാരണ രൂപീകരിക്കുക
- വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രാതിനിധ്യം/ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ മനസിലാക്കുക
- കുട്ടികളനുഭവിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും അതിനുള്ള പരിഹാരങ്ങളും അവരിൽ നിന്നു സമാഹരിക്കേണ്ട വിധം പരിചയപ്പെടുത്തുക
- കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ അവരുടെ അനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനുളള മാർഗങ്ങൾ മനസിലാക്കുക
- ഗ്രാമസഭകളിൽ കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിലൂടെ ബാലസൗഹൃദതദ്ദേശഭരണം എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുക

3. **സമയം** : 1 മണിക്കൂർ

4. **വേദി** : പൊതു വേദി

5. **ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും**

നം	ഉള്ളടക്കം	സമയം	പഠനരീതി	ഉപാധികൾ
1	ആമുഖം	5	അവതരണം	
2	• UNCRC- ചരിത്രവും പശ്ചാത്തലവും	8	ചർച്ച, അവതരണം	സ്ലൈഡ് 2-9 വൈറ്റ് ബോർഡ്
	• കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങളും	7		
3	• കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ	7	ചർച്ച, അവതരണം	സ്ലൈഡ് 10-12 വൈറ്റ് ബോർഡ്
	• കുട്ടികളുടെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ - (ദേശീയവും സംസ്ഥാനവും)	8		
4	ബാല-ബാലികാ സഭ		അവതരണം	സ്ലൈഡ് 13-17
	• എന്ത്, എന്തിന്	5		
	• പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും	5		
	• കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ ആവശ്യകത	5		
	• ബാല സൌഹൃദ ഭരണം - പ്രസക്തി	5		
5	സംശയ നിവാരണം	5		

അവതരണ കുറിപ്പ് :

- കുട്ടി, കൗമാരം, അവകാശങ്ങൾ, കടമകൾ, പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ചർച്ചയോടെ ക്ലാസ് ആരംഭിക്കുക
- അന്താരാഷ്ട്ര ഉടമ്പടി പരിചയപ്പെടുത്തുക
- അവകാശങ്ങളും അവയോടൊപ്പം പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങളും പങ്കെടുക്കുന്നവരിൽ നിന്നും അഭിപ്രായം സ്വീകരിച്ച് ക്രോഡീകരിക്കുക
- കുട്ടികളുടെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ (ദേശീയവും സംസ്ഥാനവും) വിശദമായി ചർച്ചചെയ്യുക. ഇതിനോടൊപ്പം ജില്ലാ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ട്രയിനിങ്ങുകളിൽ ജില്ലാ തല സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും തദേശ തല ട്രയിനിങ്ങുകളിൽ തദേശ തല സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്

- ബാല–ബാലികാ സഭയുടെ പ്രവർത്തന ശാസ്ത്രം പരിചയപ്പെടുത്തുക
- ബാല–ബാലികാ സഭയുടെ പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും വിശദീകരിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം അതിന്റെ സാധ്യതകളെ കുറിച്ചും ഇടപെടൽ മേഖലകളെ കുറിച്ചും ചർച്ച ചെയ്യുക
- കുട്ടികളനുഭവിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും അതിനുള്ള പരിഹാരങ്ങളും കുട്ടികളിൽ നിന്നു തന്നെ സമാഹരിക്കേണ്ട വിധം പരിചയപ്പെടുത്തുക

- പങ്കാളിത്തം എന്നതിൽ കൂടുതൽ ഊന്നൽ നൽകുക, പ്രത്യേകമായും വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രാതിനിധ്യം ചർച്ച ചെയ്യുക

- ബാല സൗഹൃദ തദേശ സ്വയംഭരണത്തിന്റെ പ്രസക്തിയും ആവശ്യകതയും, അവയിൽ ബാല ബാലികാ സഭയുടെ സംയോജന സാധ്യതകളും അവതരിപ്പിച്ച് ക്ലാസ് പൂർത്തിയാക്കുക

<u>നോട്ട്</u>

<u>ബാല–ബാലികാ സഭ – പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും</u>

<u>UNCRC– ചരിത്രവും പശ്ചാത്തലവും</u>

കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾക്കായുള്ള ഐക്യരാഷ്ട്ര കൺവെൻഷൻ (UNCRC) ഓരോ കുട്ടിയുടെയും അവരുടെ വംശമോ മതമോ കഴിവുകളോ പരിഗണിക്കാതെ സിവിൽ, രാഷ്ട്രീയ, സാമ്പത്തിക, സാമൂഹിക, സാംസ്കാരിക അവകാശങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന നിയമപരമായ ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര ഉടമ്പടിയാണ്. 1989 നവംബർ 20–ൻ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ പൊതുസഭ അംഗീകരിച്ച, ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും വ്യാപകമായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട മനുഷ്യാവകാശ ഉടമ്പടിയാണിത്. 1992 ഡിസംബർ 11 ൻ ഇന്ത്യ ഈ കൺവെൻഷനിൽ ഒപ്പ് വെച്ചു.

ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം, അതിജീവനം, വികസനം എന്നിവയുൾപ്പെടെ നിരവധി വിഷയങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന 54 ആർട്ടിക്കിളുകൾ ഈ ഉടമ്പടിയിൽ ഉണ്ട്; അക്രമം, ദുരുപയോഗം, അവഗണന എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുള്ള അവകാശം; വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം; കളിക്കാനുള്ള അവകാശം; അവരെ ബാധിക്കുന്ന തീരുമാനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാനുള്ള അവകാശവും മുതലായവ ഇതിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വിവേചനം ഒഴിവാക്കുക, കുട്ടികളുടെ ഉത്തമ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുക, അതിജീവനവും വികസനവും ഉറപ്പുവരുത്തുക, കുട്ടികളുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ അംഗീകരിക്കുക മുതലായവയാണ് ഉടമ്പടിയുടെ തത്ത്വങ്ങൾ.

കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾക്കായി വാദിക്കുന്ന ദശാബ്ദങ്ങൾ നീണ്ട പ്രക്രിയയുടെ പരിസമാപ്തിയായിരുന്നു UNCRC. കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ആദ്യകാല ശ്രമങ്ങൾ 19-ആം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിൽ, സേവ് ദി ചിൽഡ്രൻ ഫണ്ട് പോലുള്ള സംഘടനകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലൂടെ കണ്ടെത്താനാകും. 1924-ൽ, ലീഗ് ഓഫ് നേഷൻസ് കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ജനീവ പ്രഖ്യാപനം അംഗീകരിച്ചു, ഇത് കുട്ടികളെ അവകാശങ്ങളുള്ള വ്യക്തികളായി അംഗീകരിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ അന്താരാഷ്ട്ര രേഖയായിരുന്നു. യുഎൻസിആർസി ഈ മുൻകാല ശ്രമങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി നിർമ്മിക്കുകയും കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് കൂടുതൽ സമഗ്രമായ ചട്ടക്കൂട് നൽകുകയും ചെയ്തു. ലോകമെമ്പാടുമുള്ള കുട്ടികളുടെ ജീവിതത്തിൽ ഇത് കാര്യമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട്, കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു പ്രധാന ഉപകരണമായി UNCRC തുടരുന്നു.

<u>കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ</u>

സുരക്ഷിത ബാല്യത്തിന് ഓരോ രാജ്യവും ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ട അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് കുട്ടികളുടെ അവകാശ ഉടമ്പടി (UNCRC) വ്യക്തമാക്കുന്നു. പ്രധാനമായും നാല് അവകാശങ്ങളാണ് അവ.

1. അതിജീവനം (Survival)
2. വികസനം (Development)
3. സംരക്ഷണം (Protection)
4. പങ്കാളിത്തം (Participation)

അതിജീവനാവകാശം	ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം, മികച്ച പോഷകാഹാരത്തിനുള്ള അവകാശം, വളർച്ചയ്ക്കാവശ്യമായ ജീവിതസാഹചര്യങ്ങൾ ലഭിക്കാനുള്ള അവകാശം, ആരോഗ്യകരമായ ജീവിതം നയിക്കാനുള്ള അവകാശം, തനിമയ്ക്കും ദേശീയതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശം ഏറ്റവും നൂതനമായ കാര്യങ്ങൾ ലഭിക്കാനും മനസ്സിലാക്കാനും കഴിയുക എന്നിവയാണ് ഈ ഭാഗം പ്രധാനമായും ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്.
വികസനത്തിനുള്ള അവകാശം	വിദ്യാഭ്യാസം, സാമൂഹ്യസുരക്ഷ, പരിചരണം, വികാസം, വിശ്രമം, വിനോദം, സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം തുടങ്ങിയ അവകാശങ്ങളാണ് വികസന അവകാശത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.
സംരക്ഷണ അവകാശം	ഇക്കാലത്ത് ഏറെ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഈ അവകാശത്തിന്റെ പരിധിയിൽ പ്രധാനമായും ചൂഷണം, ദുരുപയോഗം, അവഗണന, മനുഷ്യത്വരഹിതമായ പെരുമാറ്റം, ദുരന്തം, യുദ്ധം, അടിയന്തരാവസ്ഥ തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നുള്ള സംരക്ഷണം ഉൾപ്പെടുന്നു.
പങ്കാളിത്ത അവകാശം	കുട്ടികൾക്ക് തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായ പ്രകടനത്തിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് പുറമെ അവർക്ക് ആവശ്യമുള്ള അറിവ് ലഭ്യമാക്കുക, അവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ വേണ്ട രീതിയിൽ പരിഗണിക്കുക, മതപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ സ്വാതന്ത്ര്യവും അനുവദിക്കുക, കൂടുതൽ ജീവിത അനുഭവങ്ങൾ ആർജ്ജിക്കാനുള്ള അവസരം എന്നിവയും പങ്കാളിത്ത അവകാശത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ

മറ്റ് ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് കേരളം വിവിധ സൂചകങ്ങൾ മികവ് കാണിക്കുമ്പോഴും കേരളത്തിലെ കുട്ടികൾ ഇപ്പോഴും ചില മേഖലകളിൽ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നു. ചില പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം:

അവസര നിഷേധവും ഗുണനിലവാരത്തിലെ അപര്യാപ്തത: കേരളത്തിൽ ഉയർന്ന സാക്ഷരതാ നിരക്ക് ഉള്ളപ്പോൾ, ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലും പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട സമൂഹങ്ങൾക്കിടയിലും അസമത്വം നിലനിൽക്കുന്നു. തിങ്ങിനിറഞ്ഞ ക്ലാസ് മുറികളും അപര്യാപ്തമായ വിഭവങ്ങളും അധ്യാപകരുടെ കുറവും ഫലപ്രദമായ പഠനത്തിന് തടസ്സമാകുന്നു.

തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിനുള്ള പരിമിതമായ അവസരം: തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിനും നൈപുണ്യ വികസനത്തിനുമുള്ള അവസരങ്ങൾ പരിമിതമാണ്, ഇത് യുവാക്കൾക്ക് മാന്യമായ തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടാകുന്നു.

ആരോഗ്യവും പോഷകാഹാരവും:

പോഷകാഹാരക്കുറവ്: കേരളത്തിന്റെ ഉയർന്ന സാമൂഹിക വികസന സൂചിക ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും, പോഷകാഹാരക്കുറവും മൈക്രോ ന്യൂട്രിയൻറ് കുറവുകളും ആശങ്കാജനകമാണ്, പ്രത്യേകിച്ച് പിന്നാക്ക പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നുള്ള കുട്ടികൾ.

മാനസികാരോഗ്യം: മാനസികാരോഗ്യത്തെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയുള്ള സമൂഹത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട്, വിഷാദം അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് മാനസികാരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവയാൽ ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന കുട്ടികളെ പരിപാലിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നു.

ലഹരിവസ്തുക്കളുടെ ദുരുപയോഗം: കൗമാരക്കാർക്കിടയിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന മയക്കമരുന്ന് ഉപയോഗം ആശങ്ക ഉളവാക്കുന്നതാണ്. മയക്കമരുന്ന് എളുപ്പത്തിൽ ലഭ്യമാക്കുകയും അവബോധമില്ലായ്മയും പ്രശ്നത്തിന് കാരണമാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

സംരക്ഷണം:

ബാലവേല: കുറഞ്ഞുവെങ്കിലും, ചില മേഖലകളിൽ ബാലവേല നിലനിൽക്കുന്നു, ഇത് കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെയും ക്ഷേമത്തെയും ബാധിക്കുന്നു.

കുട്ടികളെ കടത്തൽ: കേരളം അതിന്റെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ സ്ഥാനം കാരണം നിർബന്ധിത തൊഴിലാളികൾക്കും ലൈംഗിക വ്യാപാരത്തിനുമായി കുട്ടികളെ കടത്തുന്നതിന് ഇരയാകുന്നു.

കുട്ടികൾക്കെതിരായ അക്രമം: കുട്ടികൾക്കെതിരായ ശാരീരികവും വൈകാരികവും ലൈംഗികവുമായ ദുരുപയോഗം ഇപ്പോഴും ഒരു വെല്ലുവിളിയാണ്. സാമൂഹം എങ്ങനെ ഇവരെ നോക്കികാണും എന്നും ഇതിനാലുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയവും കാരണം പലപ്പോഴും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടാതെ പോകുന്നു.

മറ്റുപ്രശ്നങ്ങൾ:

ഡിജിറ്റൽ വിഭജനം: ഗ്രാമീണ മേഖലകളിൽ സാങ്കേതികവിദ്യയിലേക്കും ഇന്റർനെറ്റിലേക്കും അസമമായ ലഭ്യത കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസപരമായ അവസരങ്ങളെ പരിമിതപ്പെടുത്തും.

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം: വെള്ളപ്പൊക്കം, ഉരുൾപൊട്ടൽ തുടങ്ങിയ പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളുടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ആവർത്തിയും തീവ്രതയും സമൂഹങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷയ്ക്കും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും ഭീഷണിയാകുകയും ചെയ്യുന്നു.

ലിംഗ അസമത്വം: വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം, തൊഴിലവസരങ്ങൾ തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ പെൺകുട്ടികൾ ഇപ്പോഴും വിവേചനവും ദോഷവും നേരിടുന്നു.

കുട്ടികളുടെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ – (ദേശീയവും സംസ്ഥാനവും)

ദേശീയതലത്തിൽ ആരോഗ്യ മേഖലയിലുള്ള കുട്ടികളുടെ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും, സംരക്ഷണ മേഖലയിലുള്ള കേരള പോലീസിന്റെ കണക്കുകളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു. ഈ മാതൃകയിൽ ലഭ്യമായ ദേശീയ സംസ്ഥാന കണക്കുകൾ ട്രെയിനിങ്ങുകളിൽ അവതരിപ്പിക്കണം. ഇതിനോടൊപ്പം ജില്ലാ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരിശീലനങ്ങളിൽ ജില്ലാ തല സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും തദ്ദേശ തല പരിശീലനങ്ങളിൽ തദ്ദേശ തല സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

ആരോഗ്യവും പോഷകാഹാരവും:

ജനിച്ച ആദ്യത്തെ മണിക്കൂറിൽ മുലപ്പാൽ ലഭിച്ച കുട്ടികൾ	66.7
ആറു മാസം മുലപ്പാൽ മാത്രം ലഭിച്ച കുട്ടികൾ	55.5
അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെ വളർച്ച മുരടിപ്പ് *(പ്രായത്തിനനുസരിച്ച് ഉയരം)*	23.4
അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെ വളർച്ച ശോഷണം *(ഉയരത്തിനനുസരിച്ച് ശരീര ഭാരം)*	15.8
അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെ അമിത ഭാരം	4.2
അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെ ഭാരക്കുറവുള്ളവർ	19.7
നാൽ വയസ്സിലെ താഴെ വിളർച്ച ബാധിതർ	39.4
ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത 5 വയസ്സിൻ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾ (%)	99.0
12–23 മാസം പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് വാക്സിനേഷൻ കാർഡിൽ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം (%)	85.2

12-23 മാസം പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് വാക്സിനേഷൻ കാർഡിൽ നിന്നോ അമ്മയുടെ ഓർമ്മയിൽ നിന്നോ (%) നിന്നുള്ള വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർണ്ണമായി വാക്സിനേഷൻ നൽകി.	77.8

(അവലംബം: ദേശീയ കുടുംബാരോഗ്യ സർവ്വേ 2019-2020)

<u>സംരക്ഷണം</u>

വർഷം	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (Up to November)
പോക്സോ കേസുകൾ	2131	2702	3174	3634	3042	3516	4518	4274

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (Up to November)
കൊലപാതകം (ഇൻഫേൺറ്റിസൈഡ് മുതലായവ)	33	28	28	25	29	41	29	20
തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകലൽ	154	173	182	260	195	257	279	133
ഭ്രൂണഹത്യ	0	0	1	0	0	0	0	0
ആത്മഹത്യ പ്രേരണ	3	4	6	0	3	5	2	4
ഉപേക്ഷിക്കൽ	5	5	11	19	13	14	16	2
പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത പെൺകുട്ടികളെ അപഹരിക്കൽ	3	11	23	20	5	2	7	0
വേശ്യാവൃത്തിക്കായി പെൺകുട്ടികളെ വാങ്ങുന്നു	0	0	0	0	0	0	0	0
പെൺകുട്ടികളെ വേശ്യാവൃത്തിക്ക് വിൽക്കുന്നു	0	0	0	0	0	0	0	0
ശൈശവ വിവാഹ നിരോധന നിയമം	8	15	18	7	8	12	6	4
കുട്ടികൾക്കെതിരായ മറ്റ് കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ	1716	2257	2847	3161	2445	2637	3597	2988

അവലംബം: https://keralapolice.gov.in/crime-statistics/crime-against-children)

ബാല–ബാലികാസഭ – എന്ത്, എന്തിന്

ഓരോ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള കുട്ടികളെ ഒരുമിച്ച് കൊണ്ട് വരുന്നതിനുള്ള വേദികളായിട്ടാണ് ബാല ബാലിക സഭകളെ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇത്തരം കൂട്ടായ്മകളിലൂടെ അതാത് പ്രദേശത്തുള്ള കുട്ടികൾക്ക് അവരവരുടെ പ്രശ്നങ്ങളെ പങ്കുവയ്ക്കുവാനും ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ നിന്നും അതിനുള്ള പരിഹാരം സാധ്യമാക്കുവാനും സാധിക്കുന്ന നടപടികൾ ബാല ബാലിക സഭകൾ നടത്തുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമ സഭകൾക്ക് മുന്നോടിയായിട്ടാണ് ബാല ബാലിക സഭകൾ കൂടേണ്ടത്. ഇത്തരം കൂടി വരവിൽ കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനൊപ്പം പ്രശ്നങ്ങൾ പങ്കുവയ്ക്കുകയും അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ കണ്ടെത്തി ഗ്രാമ സഭകളിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. തുടർന്ന് പഞ്ചായത്തിലുള്ള വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി കുട്ടികൾക്ക് ലഭിക്കേണ്ട സേവനങ്ങളെ മികവുറ്റ രീതിയിൽ ആക്കുവാൻ സാധിക്കും. കുട്ടികൾക്ക് വേണ്ടി ക്രിയാത്മകമായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുവാനും പഞ്ചായത്തിന് സാധിക്കും.

പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും

ബാല ബാലികസഭകളിലൂടെ വികസന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ ഓരോ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും സാധിക്കും. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുമ്പോൾ ബാല കേന്ദ്രീകൃത സമീപനം അനിവാര്യമാണ്. പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നവരും നടപ്പിലാക്കുന്നവരും ഒരു പരിധി വരെ ഇത്തരം സമീപനം സ്വീകരിക്കാറില്ല എന്നതാണ് വാസ്തവം. കുട്ടികൾക്ക് ഒരുമിച്ച് വരുവാൻ വേദികൾ ഒരുക്കുന്നത് വഴി അവരവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ മനസ്സിലാക്കുവാനും വിവിധ മേഖലകളിൽ കുട്ടികളുടെ ആശയങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പുരോഗതി കൈവരിക്കുവാനും കഴിയും. ബാല സൗഹൃദ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം എന്ന ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് അടുക്കുവാൻ ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഓരോ പഞ്ചായത്തിനും സാധിക്കും എന്നതാണ് മറ്റൊരു പ്രത്യേകത.

കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ ആവശ്യം

ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയുടെ കുട്ടികളുടെ അവകാശ ഉടമ്പടിയിലെ അവകാശങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒരു അവകാശമാണ് പങ്കാളിത്തം. ബാല ബാലികസഭകളിലെ പങ്കാളിത്ത പ്രവർത്തങ്ങളിലൂടെ കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വളർച്ചയും വികാസവും സാധിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസപരമായ കഴിവുകളോടൊപ്പം തന്നെ സാമൂഹികവും, വൈകാരികവും, സാംസ്കാരികവുമായ കഴിവുകളെ വിവിധ പങ്കാളിത്ത പ്രവർത്തങ്ങളിലൂടെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. വിവിധങ്ങളായ ചർച്ചകളിലും മറ്റും പങ്കെടുകുന്നതിലൂടെ ജീവിത നിപുണതകളെ വികസിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു. കൂടാതെ ആശയവിനിമയത്തെയും വ്യക്തി ബന്ധങ്ങളെയും മികവുറ്റതാക്കുന്നു. സമപ്രായക്കാരുമായി അടുത്തിടപഴകുവാൻ സാധികുന്നതിനൊപ്പം അനുഭവങ്ങൾ പങ്കിടാനും സൗഹൃദം കെട്ടിപ്പടുക്കാനും ബാല ബാലിക സഭകളിലൂടെ അവസരം ലഭിക്കുന്നു. ഇതോടൊപ്പം ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള അവസരങ്ങളും കുട്ടികൾക്ക് ലഭിക്കുന്നു. ചെറുപ്പം മുതലേ നേതൃത്വപരമായ കഴിവുകൾ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉത്തരവാദിത്ത ബോധം വളർത്തുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു. ബാല ബാലികസഭകളിൽ നടക്കുന്ന വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കുട്ടികളുടെയും കൗമാരക്കാരുടെയും ഇടയിലുള്ള കഴിവുകളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു വേദി ലഭിക്കുന്നു. കഴിവുകളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നത്തിലൂടെ ആത്മവിശ്വാസവും ആത്മാഭിമാനവും കുട്ടികളിൽ വർദ്ധിക്കുന്നു. സാമൂഹിക അവബോധവും സമൂഹത്തോടുള്ള ഉത്തരവാദിത്തബോധവും

പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ ബാല ബാലിക സഭകൾക്ക് കഴിയും. സാമൂഹിക വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകളിലൂടെ കുട്ടികൾക്ക് അവരുടെ സമൂഹത്തിൻ ക്രിയാത്മകമായി സംഭാവന ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നു.

<u>ബാലസൗഹൃദ ഭരണം – പ്രസക്തി</u>

കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമവും വികസനവും അവകാശങ്ങൾക്കും മുൻഗണന നൽകുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ചുറ്റുപാടുകളും, നയങ്ങളും, സംവിധാനങ്ങളും, സമ്പ്രദായങ്ങൾ കുട്ടികളുടെ ഉത്തമ താല്പര്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തി രൂപീകരിക്കുന്നതിനെ ബാലസൗഹൃദം എന്ന് നിർവചിക്കാം.

ബാലസൗഹൃദം എന്നത് വളരെ വിശാലമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാടാണ്. ഈ ആശയത്തെ മുൻനിർത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഓരോ വ്യക്തിയും സ്വയം ബാലസൗഹൃദം ആകുക എന്നതാണ് ആദ്യമായി വേണ്ടത്. പൊതുതത്വങ്ങളും അവകാശങ്ങളും മനസിലാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമുതൽ ഓരോരോരുത്തരുടേയും ചിന്തകളിലും പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ബാലസൗഹൃദം പ്രതിഫലിക്കപ്പെടണം. ഓരോരുത്തരും ഇടപെടുന്ന മേഖലകളിൽ എങ്ങനെ കൂടുതൽ കൂടുതൽ ബാലസൗഹൃദമാക്കാം എന്ന ചോദ്യം സദാ മനസ്സിൽ ഉണ്ടാകേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. ഇത്തരം ചോദ്യങ്ങൾ സ്വയം ചോദിക്കുന്നതിലൂടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുട്ടികളുടെ കണ്ണുകളിലൂടെ കാണുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിലൂടെയും ഒരു ബാല കേന്ദ്രീകൃത സമീപനം രൂപീകൃതമാകുകയാണ്. ആ സമീപനത്തിൽ ചുറ്റുമുള്ള വ്യക്തികളെയും സംവിധാനങ്ങളെയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ബാലസൗഹൃദം എന്ന ആശയത്തിലേക്ക് കൂടുതൽ പങ്കാളികൾ ഉണ്ടാകുകയും ആ ആശയം സമൂഹത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകളിൽ വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യും. വ്യക്തികളിൽ നിന്നും കുടുംബത്തിലേക്കും, കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നും സമൂഹത്തിലേക്കും ഈ ആശയത്തെ നയിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതിനൊപ്പം കൂട്ടായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതിലൂടെ ബാലസൗഹൃദം എന്ന ലക്ഷ്യം യാഥാർഥ്യമാകും.

ബാലസൗഹൃദ തദ്ദേശ ഭരണങ്ങളിലൂടെ ബാല സൗഹൃദ സംസ്ഥാനം
• ജനിക്കുവാനും ആരോഗ്യപരമായി ജീവിക്കാനുമുള്ള അവസരം ലഭ്യമാകുക • കുട്ടികളുടെ ആഗ്രഹത്തിനും താല്പര്യത്തിനും അനുസരിച്ച് ഫലപ്രദമായ വികസനത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കികൊടുക്കുക • സുരക്ഷിതവും സന്തോഷകരവുമായ സാഹചര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക • പങ്കാളിത്തത്തിലൂന്നിയുള്ള ക്രിയാത്മകമായ വളർച്ചയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക

ബാല ബാലികാസഭ:

പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും

ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ കുട്ടികളുടെ അവകാശ ഉടമ്പടി (UNCRC)

- 1989 – ൽ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്തിയ കുട്ടികളുടെ അവകാശ ഉടമ്പടിയിൽ സുരക്ഷിത ബാല്യത്തിന് ഓരോ രാജ്യങ്ങളും ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ട അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കുന്നു
- ഈ ഉടമ്പടി പ്രകാരം **18 വയസ്സിനു താഴെയുള്ള എല്ലാ മനുഷ്യരെയും കുട്ടികളായിട്ടാണ് നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നത്.**

തത്വങ്ങൾ

- വിവേചനം ഒഴിവാക്കുക
- അതിജീവനവും വികസനവും
- കുട്ടികളുടെ ഉത്തമ താല്പര്യങ്ങൾ
- കുട്ടികളുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ

UN Convention on the Rights of the Child

These are the 4 Guiding Principles of the UN Convention on the Rights of the Child. Each of the articles in the Convention is informed by these principles.

1. **Non-discrimination** treat everyone fairly and with respect
2. **Right to life, survival, & development** children & youth have a right to the basic things to live, survive, & develop
3. **Best interests of children & youth** always ask yourself: *"is the decision I'm making good for kids?"*
4. **Respect the views of children & youth** children & youth need to participate and have their views considered when decisions are being made that affect them

കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ

അതിജീവനം	സംരക്ഷണം
വികസനം	പങ്കാളിത്തം

അതിജീവനം

- ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം
- ആരോഗ്യത്തിനുള്ള അവകാശം
- മികച്ച ജീവിത സാഹചര്യത്തിനുള്ള അവകാശം
- പോഷകാഹാരത്തിനുള്ള അവകാശം
- നാമത്തിനും ദേശീയതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശം

വികസനം

- വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം,
- കളിക്കുവാനുള്ള അവകാശം,
- വിനോദം
- സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ,
- മതവും സംസ്കാരവും

സംരക്ഷണം

- ചൂഷണം
- ദുരുപയോഗം,പീഡനം
- മോശമായ പെരുമാറ്റം
- അടിയന്തരാവസ്ഥ,
- സായുധസംഘട്ടനം,
- യുദ്ധസമാനമായ സാഹചര്യം

എന്നിവയിൽ നിന്നും കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുക

പങ്കാളിത്തം

- ഉചിതമായ വിവരങ്ങൾ അറിയുവാനുള്ള അവകാശം
- ചിന്തിക്കുവാനും പ്രകടിപ്പിക്കുവാനും ഉള്ള അവകാശം
- അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യം
- കുട്ടിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ ബഹുമാനിക്കുക
- അഭിപ്രായങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിക്കാനുള്ള അവസരം / വേദികൾ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുക

കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ

- അതിജീവന പ്രശ്നങ്ങൾ
- പോഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ
- സുരക്ഷ സംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ
- പഠനസംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ
- കൗമാരസംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ

കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ

- മാനസികാരോഗ്യം
- ലഹരിവസ്തുക്കളുടെ ദുരുപയോഗം
- ബാലവേല
- ഡിജിറ്റൽ വിഭജനം
- കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം
- ലിംഗ അസമത്വം

സംരക്ഷണം

വർഷം	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (Up to Nov)
പോക്സോ കേസുകൾ	2131	2702	3174	3634	3042	3516	4518	4274
കുട്ടികൾക്കെതിരായ മറ്റ് കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ	1716	2257	2847	3161	2445	2637	3597	2988

ബാല-ബാലികാ സഭ - എന്ത്, എന്തിന്

- തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള കുട്ടികളെ ഒരുമിച്ച് കൊണ്ട് വരുന്നതിനുള്ള വേദി
- പ്രശ്നങ്ങളെ പങ്കുവയ്ക്കുവാനും ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ നിന്നും അതിനുള്ള പരിഹാരം സാധ്യമാക്കുവാനും അവസരം
- ഗ്രാമ സഭകൾക്ക് മുന്നോടിയായി ബാല ബാലിക സഭകൾ
- കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം, പ്രശ്നങ്ങൾ പങ്കുവയ്ക്കൽ, അവയുടെ പരിഹാര സാധ്യതകൾ കണ്ടെത്തി ഗ്രാമ സഭകളിൽ അവതരിപ്പിക്കുക

പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും

- വികസന നിർമാണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം
- ബാല കേന്ദ്രീകൃത സമീപനം
- കാഴ്ചപ്പാടുകളെ മനസ്സിലാക്കുവാനുള്ള അവസരം
- ബാല സൗഹൃദ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം സാക്ഷാത്കരിക്കൽ

പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ ആവശ്യം

- കുട്ടികളുടെ സമഗ്ര വളർച്ചയും വികാസവും
- വിദ്യാഭ്യാസപരമായ കഴിവുകളോടൊപ്പം തന്നെ സാമൂഹികവും, വൈകാരികവും, സാംസ്കാരികവുമായ കഴിവുകളെ വികസിപ്പിക്കുക
- ചർച്ചകളിലും മറ്റും പങ്കെടുക്കുന്നതിലൂടെ ജീവിത നിപുണത വികസനം
- ആശയവിനിമയത്തെയും വ്യക്തി ബന്ധങ്ങളെയും മികവുറ്റതാക്കുന്നു.
- അനുഭവങ്ങൾ പങ്കിടാനും സൗഹൃദം കെട്ടിപ്പടുക്കാനും വേദി
- ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള അവസരങ്ങൾ
- ഉത്തരവാദിത്തബോധം സൃഷ്ടിക്കൽ

പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ ആവശ്യം

- നേതൃത്വപരമായ കഴിവുകൾ പരിപോഷിപ്പിക്കുക
- കഴിവുകളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള അവസരം
- ആത്മവിശ്വാസവും ആത്മാഭിമാനവും
- സാമൂഹിക അവബോധം
- സമൂഹത്തിന് ക്രിയാത്മകമായി സംഭാവന ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തരാക്കുക

ബാലസൗഹൃദ ഭരണം

- കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമത്തിനും അവകാശങ്ങൾക്കും മുൻഗണന നൽകുന്നതാകണം
- ചുറ്റുപാടുകളും സംവിധാനങ്ങളും സ്ഥാപനങ്ങളും സമ്പ്രദായങ്ങളും കുടുംബവും സമൂഹവും ബാലകേന്ദ്രീകൃതമായി മാറുമ്പോഴാണ് ബാലസൗഹൃദമാകുന്നത്.
- എപ്പോഴും എവിടേയും ഏത് സാഹചര്യത്തിലും കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കപ്പെടുന്ന ഭരണനടപടിക്രമങ്ങൾ, പ്രാദേശിക നയം, സമീപനം എന്നിവ കൈക്കൊള്ളണം

നന്ദി

സെഷൻ – 2

1. **വിഷയം** : ബാല–ബാലികാ സഭ – ഘടനയും കാഴ്ചപ്പാടും

2. **ലക്ഷ്യങ്ങൾ** :

- ബാല–ബാലികാ സഭയുടെ രൂപീകരണവും ലക്ഷ്യങ്ങളും മനസിലാക്കുക
- ബാല–ബാലികാ സഭയുടെ പ്രവർത്തനം, ഉത്തരവാദിത്വം, നടപടിക്രമങ്ങൾ എന്നിവ പരിചയപ്പെടുത്തുക
- ബാല–ബാലികാ സഭയുടെ സാധ്യതകൾ ചർച്ച ചെയ്യുക
- പഞ്ചായത്തും ബാല–ബാലികാ സഭയും തമ്മിലുള്ള ഏകോപനവും പ്രവർത്തനസാധ്യതകളും മനസിലാക്കുക

3. **സമയം** : 1 മണിക്കൂർ

4. **വേദി** : പൊതു വേദി

5. **ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും**

നം	വിഷയം	സമയം (മിനിറ്റ്)	രീതി	ഉപാധി
1.	ആമുഖം	5	അവതരണം	
2.	ബാല–ബാലികാ സഭ		അവതരണം	സ്ലൈഡ് 2–4
	• ലക്ഷ്യങ്ങൾ	5		
	• ഉൾചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള പങ്കാളിത്തം	5		
3.	ഘടന വിശദീകരണം		അവതരണം	സ്ലൈഡ് 5 –14 വൈറ്റ് ബോർഡ്
	• രൂപീകരണം	5		
	• അംഗത്വം	5		
	• ഭാരവാഹികളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും	5		
	• യോഗ നടപടിക്രമങ്ങളും രീതിശാസ്ത്രവും	10		
4.	സംയോജന സാധ്യതകൾ		അവതരണം	നോട്ട്
	• സർക്കാർ വകുപ്പുകളും സേവനങ്ങളും	5		
	• സന്നദ്ധ സംവിധാനങ്ങൾ	5		
	• ഇതര പഞ്ചായത്ത് തല സംവിധാനങ്ങൾ	5		
5.	സംശയ നിവാരണം	5		

അവതരണ കുറിപ്പ് :

- ബാല–ബാലികാ സഭ യുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ് എന്ന് അവതരിപ്പിക്കണം.
- ഏറ്റവും ഉത്തമമായ രീതിയിൽ ഉൾചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കികൊണ്ട് എങ്ങനെയാണ് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത് എന്ന് അവതരിപ്പിക്കണം.
- രൂപീകരണം, ഘടന, അംഗത്വം, അവരുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ, യോഗങ്ങൾ എങ്ങനെയായിരിക്കണം, യോഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഇടവേള എങ്ങനെയായിരിക്കണം എന്നിവ പരിചയപ്പെടുത്തണം
- കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർക്കാർ തലത്തിൽ വിവിധ വകുപ്പുകളും സേവനങ്ങളും എന്തൊക്കെയാണെന്ന് പരിചയപ്പെടുത്തണം. ഇതുകൂടാതെ സന്നദ്ധ സംവിധാനങ്ങളേയും പരാമർശിക്കണം.
- CRC, CAB, CPWC മുതലായ ഇതര പഞ്ചായത്ത് തല സംവിധാനങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധം എന്തായിരിക്കണം, എന്തൊക്കെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാം എന്നു പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്
- ഈ സംവിധാനങ്ങളുമായി ഏതൊക്കെ തരത്തിൽ തദ്ദേശതല സംയോജനം സാധ്യതകൾ ഉണ്ടെന്ന് അവതരിപ്പിക്കണം

നോട്ട്

ബാല – ബാലിക സഭ : ഘടനയും കാഴ്ചപ്പാടും

ലക്ഷ്യങ്ങൾ

ബാല – ബാലിക സഭയുടെ വിവിധ നടപടിക്രമങ്ങളിൽ എല്ലാ കുട്ടികളെയും ഉൾച്ചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനമാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ കുട്ടികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തികൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നത് വഴി കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്ത അവകാശം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനൊപ്പം പ്രദേശികതലത്തിൽ കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുവാനും, വിവിധ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ഒരു വേദിയിൽ കൊണ്ടുവരുവാനും പ്രാദേശിക ഭരണ നിർവഹണ പ്രക്രിയകളിൽ ദിശാബോധം നൽകുവാനും സാധിക്കും. ഇതോടൊപ്പം കുട്ടികളുടെ ജീവിത നിപുണതകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനും നേതൃത്വഗുണങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനും സാധിക്കും.

ബാല – ബാലിക സഭയുടെ വിവിധ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു

- കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന വിവിധ പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനും മുൻഗണന നൽകി ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനും വേദികൾ ഒരുക്കുക. ഇങ്ങനെ കണ്ടെത്തുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ ഗ്രാമസഭയുടെയും പഞ്ചായത്തിന്റെയും മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് അവസരം നൽകുക.
- ബാലവകാശങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്ന ഒരു സാഹചര്യം ഒരുക്കുന്നതുവഴി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങൾ ഒരുക്കുക. ബാലസൗഹൃദ തദ്ദേശ ഭരണത്തിന്റെ ഭാഗമാകുവാനുള്ള അവസരങ്ങൾ കുട്ടികൾക്ക് നൽകുക.
- തീരുമാനമെടുക്കൽ പ്രക്രിയകളിൽ എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും (അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾ, പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട കുട്ടികൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടെ) തുല്യ അവസരങ്ങൾ നൽകുക.

ബാല – ബാലിക സഭകൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ

- **പ്രചരണവും പങ്കാളിത്തവും**

ബാല – ബാലിക സഭയുടെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച് വ്യാപകമായ ബോധവത്കരണമാണ് പഞ്ചായത്തിൽ നടത്തേണ്ടത്. സഭ നടത്തുവാൻ ഉദേശിക്കുന്ന തീയതി, സമയം, ഉദ്ദേശം എന്നിവ കൃത്യമായും പഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാ കുട്ടികളും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. പഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും സഭ നടക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പോസ്റ്ററുകൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. എല്ലാ ക്ലാസ് മുറികളിലും അറിയിപ്പ് വായിക്കാവുന്നതാണ്. ജനപ്രതിനിധികൾ അവരുടെ വർഡുകളിലെ എല്ലാ കുട്ടികളെയും സഭയിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കണം. വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ സഭ കൂടുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ബോധവത്കരണം പഞ്ചായത്തിന്റെ എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളിലും ഉള്ള കുട്ടികൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണ്. കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് വിവിധ കല കായിക മത്സരങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്. പെൺകുട്ടികൾ, അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾ, പർശ്വവൽകരിക്കപ്പെട്ട കുട്ടികൾ, ഭിന്നശേഷി കുട്ടികൾ, പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ മേഖലകളിൽ ഉള്ള കുട്ടികൾ എന്നിവരെ ഉറപ്പായും പങ്കെടുപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

- **സംയോജനത്തിനായി ബാലമിത്ര**

പഞ്ചായത്തിന്റെയും, ഗ്രാമസഭയുടെയും, ബാല ബാലിക സഭയുടെയും സംയോജനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ബാലമിത്ര എന്ന പേരിൽ അനുയോജ്യമായ ഒരു വ്യക്തിയെ (കുട്ടികളുടെ മേഘലയിൽ പ്രാഗത്ഭ്യം ഉള്ള വനിത ഉചിതം) തിരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതാൾ. ബാല ബാലിക സഭയുടെ ഏകോപനത്തിനും പഞ്ചായതുമായുള്ള സംയോജനപ്രവര്ത്തനങ്ങള്ക്കും ഈ വ്യക്തിയുടെ സേവനം ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാൾ.

- **ബാല ബാലിക സഭയുടെ നടത്തിപ്പ്**

ബാല ബാലിക സഭയുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിനുവേണ്ടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

വേദി	ബാല ബാലിക സഭകൾ നടത്തുമ്പോൾ എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും എത്തിച്ചേരുവാൻ സൌകര്യമുള്ള വേദി പഞ്ചായത്ത് ഒരുക്കേണ്ടതാണ്. യാതൊരുവിധ പ്രശ്നങ്ങളുമില്ലാതെ സധൈര്യം അവരവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുന്ന സ്ഥലമായിരിക്കണം ഇതിനായി കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. തുല്യ സൗകര്യങ്ങളും വിവേചനരഹിതമായ ഇരിപ്പിടങ്ങളും ഒരുക്കുവാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാൾ. ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം, വൃത്തിയുള്ള ടോയ്ലറ്റുകൾ എന്നിവയും ലഭ്യമാക്കണം.
അറിയിപ്പ്	ബാല ബാലിക സഭയുടെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ചുള്ള അറിയിപ്പ് കഴിവതും 15 ദിവസം മുൻപ് തന്നെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാൾ. കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ അനുബന്ധ വകുപ്പുകളെയും ഈ വിവരം അറിയിക്കുന്നതിനൊപ്പം സഭ നടക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് അവരുടെ പങ്കാളിത്തവും ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാൾ .
സഭയിലെ പങ്കാളിത്തം	• ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാ കുട്ടികളും (പ്രത്യേകിച്ചും 10–18 വയസ്സുവരെയുള്ളവർ), ബാലമിത്ര, ജനപ്രതിനിധികൾ, സെക്രട്ടറി, ഉദ്യോഗസ്ഥർ • മറ്റ് ക്ഷണിതാക്കൾ – അധ്യാപകർ, CPC അംഗങ്ങൾ, ICDS പ്രതിനിധികൾ, അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ, ആശ പ്രവർത്തകർ, പോലീസ്, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ, രക്ഷകർത്താക്കൾ തുടങ്ങിയവരെ പങ്കെടുപ്പിക്കാവുന്നതാണ് .
അധ്യക്ഷത	പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡണ്ടിന്റെയോ ബാലമിത്രയുടെയോ സഹായത്തോടെ കുട്ടികളുടെ ഒരു പ്രതിനിധി ആയിരിക്കണം ബാല ബാലിക സഭയുടെ അധ്യക്ഷത വഹിക്കേണ്ടത്. *(കുട്ടികളുടെ പ്രതിനിധി ഒരു പെൺകുട്ടി ആയിരികുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും. പഞ്ചായത്ത്, ബാലമിത്ര, അനുബന്ധ സ്റ്റാഡിംഗ് കമ്മിറ്റി, CPC എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ആയിരിക്കണം കുട്ടികളുടെ പ്രതിനിധിയെ തീരുമാനിക്കേണ്ടത്)*
അജണ്ട	കുട്ടികളുടെ പ്രതിനിധികളുടെയും, ബാല മിത്ര, CPC എന്നിവരുടെ സഹായത്തോടെ പഞ്ചായത്ത് ബാല ബാലിക സഭയുടെ അജണ്ട മുൻകൂട്ടി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. അജണ്ടയുടെ മാതൃക ചുവടെ ചേർക്കുന്നു. • സ്വാഗതം – പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്

	• ബാല ബാലിക സഭയുടെ ഭാരവാഹികളെ പരിചയപ്പെടുത്തൽ • കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കൽ • അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾ/ഉദ്യോഗസ്ഥർ/ പഞ്ചായത്ത് എന്നിവരിൽ നിന്നുള്ള മറുപടി • GPDP സംബന്ധിച്ചുള്ള ചർച്ചയും അതിൽ കുട്ടികൾ പറഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങളും വിഷയങ്ങളും എവിടൊക്കെ ഉലപ്പെടുത്താം എന്നും അതിലേക്കുള്ള ചിലവും തീരുമാനിക്കാം • സമാപന സന്ദേശം – പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്
കോറം	ഗ്രാമ സഭയുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ തന്നെ ഇവിടെയും സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്
നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ഡോക്യുമെന്റേഷൻ	പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി ബാല ബാലിക സഭയുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും തുടര്ന്ന് വരുന്ന ഗ്രാമ സഭയിലും പഞ്ചായത്ത് മീറ്റിങ്ങിലും അവ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ GPDP യിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാൾ. ഗ്രാമ സഭയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് സമാനമായ രജിസ്റ്ററുകൾ തന്നെ ബാല ബാലിക സഭയ്ക്കും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.
യോഗങ്ങളുടെ കാല ദൈർഘ്യം	പ്രാദേശിക സഹചര്യങ്ങൾക്കാനുസരിച്ച് ബാല ബാലിക സഭകളുടെ യോഗങ്ങളുടെ കാല ദൈർഘ്യം തീരുമാണിക്കാവുന്നതാൾ. ഗ്രാമ സഭയ്ക്ക് മുമ്പായിട്ട് (ചുരുങ്ങിയത് 3 തവണ എങ്കിലും) ബാല ബാലിക സഭകൾ കൂടുകയും പ്രശ്നങ്ങളും പ്രതിവിധികളും ഗ്രാമ സഭകളിലും ചർച്ച ചെയ്യുകയും തുടർന്ന് GPDP യിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്.

ബാല – ബാലിക സഭ :

ഘടനയും കാഴ്ചപ്പാടും

- ബാല - ബാലിക സഭയുടെ വിവിധ നടപടിക്രമങ്ങളിൽ എല്ലാ കുട്ടികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനമാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.
- കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്ത അവകാശം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനൊപ്പം, പ്രാദേശികതലത്തിൽ കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യാനും, വിവിധ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ഒരു വേദിയിൽ കൊണ്ടുവരാനും, പ്രാദേശിക ഭരണ നിർവഹണ പ്രക്രിയകളിൽ ദിശാബോധം നൽകാനും സാധിക്കും.
- കുട്ടികളുടെ ജീവിത നിപുണതകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും നേതൃത്വഗുണങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും സാധിക്കും.

വിവിധ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- കുട്ടികൾ അഭിമുഘീകരിക്കുന്ന വിവിധ പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനും മുൻഗണനാടിസ്ഥാനത്തിൽ ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനും വേദികൾ ഒരുക്കുക.
- ഇങ്ങനെ കണ്ടെത്തുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ ഗ്രാമസഭയുടെയും പഞ്ചായത്തിന്റെയും മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് അവസരം നല്കുക.
- ബാലവകാശങ്ങൾ മനസിലാക്കുന്ന ഒരു സാഹചര്യം ഒരുക്കുന്നതുവഴി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെ ഭാഗമാകുന്നതിന് അവസരങ്ങൾ ഒരുക്കുക.

വിവിധ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- ബാലസൗഹൃദ തദ്ദേശ ഭരണത്തിന്റെ ഭാഗമാകുവാൻ കുട്ടികൾക്ക് അവസരങ്ങൾ നല്കുക.
- തീരുമാനമെടുക്കൽ പ്രക്രിയകളിൽ എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും (അഥിതി തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾ, പാർശ്വവലകരിക്കപ്പെട്ട കുട്ടികൾ, ദിവ്യാങ്ങരായ കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടെ) തുല്യ അവസരങ്ങൾ നല്കുക.

ബാല – ബാലിക സഭകൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ

- പ്രചരണവും പങ്കാളിത്തവും
- ബാലമിത്ര
- ബാല ബാലിക സഭയുടെ നടത്തിപ്പ്

പ്രചരണവും പങ്കാളിത്തവും

- ബാല ബാലിക സഭയുടെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച് വ്യാപകമായ ബോധവത്കരണം
- എല്ലാ കുട്ടികളെയും പങ്കെടുക്കുവാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക
- പെൺകുട്ടികൾ, അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾ, പർശ്വവലകരിക്കപ്പെട്ട കുട്ടികൾ എന്നിവരെ ഉറപ്പായും പങ്കെടുപ്പിക്കുക

ബാലമിത്ര

- പഞ്ചായത്തിന്റെയും, ഗ്രാമസഭയുടെയും, ബാല ബാലിക സഭയുടെയും സംയോജനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ബാലമിത്ര എന്ന പേരിൽ അനുയോജ്യമായ ഒരു വ്യക്തിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുക
- ബാല ബാലിക സഭയുടെ ഏകോപനത്തിനും പഞ്ചായത്തുമായുള്ള സംയോജനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഈ വ്യക്തിയുടെ സേവനം ഉപയോഗിക്കുക

ബാല ബാലിക സഭയുടെ നടത്തിപ്പ്

വേദി

- എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും എത്തിച്ചേരുവാൻ സൗകര്യമുള്ള വേദി ഒരുക്കുക
- തുല്യ സൗകര്യങ്ങളും വിവേചനരഹിതമായ ഇരിപ്പിടങ്ങളും ഒരുക്കുക
- ശുദ്ധമായ കുടിവെള്ളം, വൃത്തിയുള്ള ടോയിലറ്റുകൾ എന്നിവയും ലഭ്യമാക്കുക

അറിയിപ്പ്

- 15 ദിവസം മുൻപ് അറിയിപ്പ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക

സഭയിലെ പങ്കാളിത്തം

- കുട്ടികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കാൻ അവസരം നൽകുക
- അനുബന്ധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുള്ള മറുപടികൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം ശ്രവിക്കുക
- GPDP യിൽ കുട്ടികൾ പറഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങളും വിഷയങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുക

- ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാ കുട്ടികളും (പ്രത്യേകിച്ചും 10-18 വയസ്സുവരെയുള്ളവർ)
- ബാലമിത്ര
- ജനപ്രതിനിധികൾ
- സെക്രട്ടറി
- ഉദ്യോഗസ്ഥർ

മറ്റ് ക്ഷണിതാക്കൾ

- അധ്യാപകർ
- CPWC അംഗങ്ങൾ
- ICDS പ്രതിനിധികൾ
- അങ്കണവാടി പ്രവർത്തകർ
- ആശ പ്രവർത്തകർ
- പോലീസ്
- സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ
- രക്ഷകർത്താക്കൾ

അധ്യക്ഷത

- പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡണ്ടിന്റെയോ ബാലമിത്രയുടെയോ സഹായത്തോടെ കുട്ടികളുടെ ഒരു പ്രതിനിധി ആയിരിക്കണം ബാല ബാലിക സഭയുടെ അധ്യക്ഷത വഹിക്കേണ്ടത്.
- പ്രതിനിധി ഒരു പെൺകുട്ടി ആയിരിക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും.
- പഞ്ചായത്ത്, ബാലമിത്ര, അനുബന്ധ സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി, CPWC എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ആയിരിക്കണം കുട്ടികളുടെ പ്രതിനിധിയെ തീരുമാനിക്കാനുള്ളത്.

അജണ്ട – മാതൃക

കുട്ടികളുടെ പ്രതിനിധികളുടെയും, ബാല മിത്ര, CPWC എന്നിവരുടെ സഹായത്തോടെ പഞ്ചായത്ത് ബാല ബാലിക സഭയുടെ അജണ്ട മുൻകൂട്ടി തയാറാക്കേണ്ടതാണ്

- സ്വാഗതം – പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്
- ബാല ബാലിക സഭയുടെ ഭാരവാഹികളെ പരിചയപ്പെടുത്തൽ
- കുട്ടികൾ അഭിമുഘീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കൽ
- അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾ/ഉദ്യോഗസ്ഥർ/ പഞ്ചായത്ത് എന്നിവരിൽ നിന്നുള്ള മറുപടി
- GPDP സംബന്ധിച്ചുള്ള ചർച്ചയും അതില് കുട്ടികൾ പറഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങളും വിഷയങ്ങളും എവിടൊക്കെ ഉൾപ്പെടുത്താം എന്നും അതിലേക്കുള്ള ചിലവും തീരുമാനിക്കാം
- സമാപന സന്ദേശം – പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്

കോറം

ഗ്രാമ സഭയുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ തന്നെ ഇവിടെയും സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്

നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ഡോക്യുമെന്റേഷൻ

പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി - നടപടിക്രമങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും തുടർന്ന് വരുന്ന ഗ്രാമ സഭയിലും പഞ്ചായത്ത് മീറ്റിങ്ങിലും അവ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ GPDP യിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഗ്രാമ സഭയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് സമാനമായ റെജിസ്റ്ററുകൾ തന്നെ ബാല ബാലിക സഭയ്ക്കും ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

യോഗങ്ങളുടെ കാല ദൈർഘ്യം

പ്രാദേശിക സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ബാല ബാലിക സഭകളുടെ യോഗങ്ങളുടെ കാലയളവ് തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

ഗ്രാമസഭയ്ക്ക് മുമ്പായിട്ട് (ചുരുങ്ങിയത് 3 തവണ എങ്കിലും) ബാല ബാലിക സഭകൾ കൂടുകയും പ്രശ്നങ്ങളും പ്രതിവിധികളും ഗ്രാമസഭകളിലും ചർച്ച ചെയ്യുകയും തുടർന്ന് GPDP യിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

ഫലപ്രദമായ ബാല ബാലിക സഭകൾക്കുള്ള ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ

- ബാല ബാലിക സഭകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകുകയും അവയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് എല്ലാ കുട്ടികളെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക
- കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ കേൾക്കാൻ സമയം കണ്ടെത്തുകയും അവയെ പരിഹരിക്കുന്നതിന് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാവുകയും ചെയ്യുക
- ബാല ബാലിക സഭകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഫലപ്രദമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുക.

നന്ദി

സെഷൻ 3

1. **വിഷയം** : കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലെ സംവിധാനങ്ങൾ

2. **ലക്ഷ്യങ്ങൾ** :

- കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുക
- വകുപ്പുകളും ലഭ്യമായ സേവനങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച ധാരണ രൂപീകരിക്കുക
- സംയോജന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ബാല-ബാലികാ സഭകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മികവുറ്റതാക്കുക

3. **സമയം** : 1 മണിക്കൂർ

4. **വേദി** : പൊതു വേദി

5. **ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും**

നം	വിഷയം	സമയം (മിനിറ്റ്)	രീതി	ഉപാധി
1.	ആമുഖം	5	അവതരണം	
2.	സംവിധാനങ്ങളുടെ മാപ്പിങ്	15	ബ്രെയിൻസ്റ്റോർമിങ്	സ്ലൈഡ് 1, ചാർട്ട്
3.	സംവിധാനങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്തൽ	20	ചർച്ച, അവതരണം	സ്ലൈഡ് 2-16, വൈറ്റ് ബോർഡ്
4.	ഭരണഘടനയും കുട്ടികളും	5	അവതരണം	സ്ലൈഡ് 17-18
5.	പ്രധാന നിയമങ്ങൾ	10	അവതരണം	സ്ലൈഡ് 19
6.	സംശയ നിവാരണം	5		

അവതരണ കുറിപ്പ് :

- കുട്ടികൾക്ക് വേണ്ടിയിട്ട് എന്തൊക്കെയാണ് സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ ഉള്ളത് എന്ന് പഠിതാക്കളിൽ നിന്നും ചർച്ച ചെയ്തു ആശയം രൂപീകരിക്കുക

- എന്തൊക്കെയാണ് നിലവിൽ സംസ്ഥാന കേന്ദ്ര സംവിധാനങ്ങൾ കുട്ടികൾക്ക് വേണ്ടി നിലവിലുള്ളത് എന്ന് പരിചയപ്പെടുത്തി കൊടുക്കുക

- ഭരണഘടനയും കുട്ടികളെ ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന അനുച്ഛേദങ്ങളും പങ്കുവെക്കുക

- എന്തൊക്കെ പ്രധാന നിയമങ്ങളാൾ കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനു വേണ്ടിയിട്ടുള്ളത് എന്ന് വ്യക്തമാക്കുക

നോട്ട്

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി ഒട്ടനവധി സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളും നിയമങ്ങളുമാണ് കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാറുകൾ തയാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ കീഴിലാണ് ഇവ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളോടൊപ്പം തന്നെ സന്നദ്ധ സംഘടനകളും കുട്ടികളുടെ അവകാശ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവഹിക്കാറുണ്ട്. വിവിധ സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളും നിയമങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

സംവിധാനങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്തൽ

നം	സംവിധാനം	ബാധകമായ നിയമങ്ങൾ	ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?	ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടി വരുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ
1.	ശൈശവ വിവാഹ നിരോധന ഓഫീസർ	Child Marriage Protection Act 2012	ഓരോ Integrated Child Development Project- ലെ സി.ഡി.പി.ഒ മാർ (ബ്ലോക്ക്തലത്തിലും നഗരസഭാതലത്തിലും)	ശൈശവ വിവാഹങ്ങൾ തടയുന്നതിനും അത് നടത്തിക്കൊടുക്കുന്നവരെ ശിക്ഷാനടപടികൾക്ക് വിധേയമാക്കുന്നതിനും
2.	നിർഭയ സെൽ	Nirbhaya Policy 2012, POCSO 2012 തൊഴിലിടങ്ങളിൽ ലൈംഗികാതിക്രമം തടയൽ നിയമം 2013	തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജാഗ്രതാസമിതികൾ, ജില്ലാതല നിർഭയസെൽ, സംസ്ഥാന നിർഭയ സെൽ	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ
3.	KELSA/DLSA/TLSC		KELSA സംസ്ഥാനതല യൂണിറ്റ്, DLSA ജില്ലാതല യൂണിറ്റുകൾ, TLSC താലൂക്ക്തല യൂണിറ്റുകൾ	പീഢനത്തിനും അതിക്രമങ്ങൾക്കും ഇരയാകുന്നവർക്ക് നിയമസഹായം ജാഗ്രതാസമിതികൾക്ക് നിയമസഹായ പരിശീലനങ്ങൾ
4.	One Stop Crisis Cell (OSCC)	നിർഭയ പദ്ധതി	ജനറൽ ആശുപത്രികൾ, ജില്ലാ ആശുപത്രികൾ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ, മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രികൾ (21 സെല്ലുകൾ)	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ, സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ ഗാർഹിക പീഢനം
5.	പ്രത്യേക പോലീസ് ഓഫീസർ (OSCC)	നിർഭയ പദ്ധതി	ജില്ലാതലത്തിൽ പ്രത്യേക ചുമതലയുള്ള കുറഞ്ഞത്	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള എല്ലാ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടേയും

			7 പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർമാർ	അന്വേഷണം, അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയായവർക്ക് വേണ്ട സഹായം
6.	പ്രത്യേക മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ (OSCC)	നിർഭയ പദ്ധതി	ജില്ലാ-താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിലെ പ്രത്യേകം ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഗൈനക്കോളജിസ്റ്റുകൾ	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ
7.	Integrated child protection scheme – ICPS	JJ Act 2000/2015	District child protection unit	കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള അവകാശനിഷേധങ്ങൾ, അതിക്രമങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നു സംരക്ഷണം
8.	JJB – Juvenile justice board	JJ Act 2000/2015	അതതു ജില്ലകളിലെ ചീഫ് ജുഡിഷ്യൽ മജിസ്ട്രേറ്റ് / ചുമതലയുള്ള ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേട്ട് (Principal magistrate, JJ Board)	നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷ, വികസനം, പുനരധിവാസം, സംരക്ഷണം എന്നീ കാര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി
9.	CWC – Child welfare committee	JJ Act 2000/2015	14 ജില്ലകളിലെയും ചൈൽഡ് വെൽഫയർ കമ്മിറ്റികൾ (CHAIRMAN, CWC)	ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളുടെ അവകാശം, സുരക്ഷാ, സംരക്ഷണം, പുനരധിവാസം എന്നീ ആവശയങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി
10.	SJPU – Special juvenile police unit	JJ Act 2000/2015	Crime detachment, DySP – District special juvenile police unit	കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ അന്വേഷണം, ഏകോപനം
11.	CHILDHELPLINE – 112	1098 / 112	എല്ലാ DCPU വിനും കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു .	ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമുള്ള കുട്ടികളെ കണ്ടെത്തിയാൽ 1098 / 112 എന്നീ നമ്പറുകളിൽ വിവരം അറിയിക്കാവുന്നതാണ്.

12.	Kerala state commission for protection of child rights – KeSCPCR	National commission for protection of child rights act 2005	സംസ്ഥാന ബാലവകാശ സംരക്ഷണ കമ്മീഷൻ	എല്ലാ അവകാശ നിഷേധങ്ങളിൽ നിന്നും കുട്ടികൾക്ക് സംരക്ഷണം ലഭിക്കാൻ

ഭരണഘടനയും കുട്ടികളും

ആർട്ടിക്കിളും വിശദീകരണവും	
ആർട്ടിക്കിൾ 14	തുല്യതയും തുല്യ നിയമ സംരക്ഷണവും
ആർട്ടിക്കിൾ 15	വിവേചനങ്ങൾക്കെതിരെ സംരക്ഷണം
ആർട്ടിക്കിൾ 15(3)	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും വേണ്ടി പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ
ആർട്ടിക്കിൾ 19	സ്വാതന്ത്ര്യം
ആർട്ടിക്കിൾ 21	ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം
ആർട്ടിക്കിൾ 21എ	6 – മുതൽ 14 വയസ്സുവരെ സൗജന്യവും നിർബന്ധപൂർവ്വമായ വിദ്യാഭ്യാസം
ആർട്ടിക്കിൾ 23	ബാലവേലയിൽ നിന്നും ബാല ഭിക്ഷാടനത്തിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കപ്പെടൽ
ആർട്ടിക്കിൾ 24	14 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള ബാലവേല നിരോധനം
ആർട്ടിക്കിൾ 39 ഇ	ഈ പ്രായത്തിനും ശേഷിക്കും ചേരാത്ത തൊഴിലുകളിൽ നിന്ന് സംരക്ഷണം
ആർട്ടിക്കിൾ 39എഫ്	നല്ല സാഹചര്യവും ചൂഷണത്തിൽ നിന്നും അനാഥത്വത്തിൽ നിന്നുമുള്ള സംരക്ഷണം
ആർട്ടിക്കിൾ 45	6 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കരുതലും കുടുംബ വിദ്യാഭ്യാസവും

പ്രധാന നിയമങ്ങൾ

- **ബാലനീതി നിയമം (ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് 2015)**

ജുവനൈൽ നീതിന്യായ വ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇന്ത്യയിലെ ഒരു സുപ്രധാന നിയമനിർമ്മാണമാൾ. നിയമവുമായി വൈരുദ്ധ്യമുള്ള പ്രായപൂർത്തിയാകാത്തവരുമായോ പരിചരണവും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമുള്ള കുട്ടികളുമായോ ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ഓരോ ജില്ലയിലും ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ബോർഡുകളും ശിശുക്ഷേമ സമിതികളും ഇത് സ്ഥാപിക്കുന്നു. പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത കുറ്റവാളികളുടെ പുനരധിവാസത്തിലും സാമൂഹിക പുനരധിവാസത്തിലും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ ഈ നിയമം വിശദീകരിക്കുന്നു. കൂടാതെ, അനാഥരായ, ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട അല്ലെങ്കിൽ കീഴടങ്ങിയ കുട്ടികളെ ദത്തെടുക്കുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക ദത്തെടുക്കൽ ഏജൻസികളെ ഇത് നിയന്ത്രിക്കുന്നു. അന്വേഷണം നടത്താനും ഉത്തരവിറക്കാനും പിഴ ചുമത്താനും പുനരധിവാസ നടപടികൾ ശുപാർശ ചെയ്യാനും ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ബോർഡിന് അധികാരമുണ്ട്.

- **പോക്സോ നിയമം (ലൈംഗിക അക്രമങ്ങളിൽ നിന്നും കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന നിയമം, 2012)**

കുട്ടികൾക്കെതിരായ ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിനും ചെറുക്കുന്നതിനുമായി 2012-ൽ നിലവിൽ വന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഒരു നിർണായക നിയമനിർമ്മാണമാൾ ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണം (പോക്സോ) നിയമം. പെനട്രേറ്റീവും നോൺ പെനട്രേറ്റീവുമായ ലൈംഗികാതിക്രമം, ലൈംഗിക പീഡനം, അശ്ലീല ആവശ്യങ്ങൾക്കായി കുട്ടിയെ ഉപയോഗിക്കുന്നതുൾപ്പെടെ, എന്നാൽ അതിൽ മാത്രം പരിമിതപ്പെടുത്താതെ കുട്ടികൾക്കെതിരായ വിവിധ ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ഈ നിയമം നിർവചിക്കുന്നു.

കുട്ടികൾക്കെതിരായ ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളുടെ വേഗത്തിലുള്ള വിചാരണയ്ക്കായി പ്രത്യേക കോടതികൾ സ്ഥാപിക്കണമെന്ന് പോക്സോ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു. കുട്ടിയുടെ ഐഡന്റിറ്റിയുടെ സംരക്ഷണവും സമയബന്ധിതമായ നീതിയും ഉറപ്പാക്കുകയാൾ ഈ കോടതികൾ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

പോക്സോ നിയമത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷ ലിംഗ-നിഷ്പക്ഷമാൾ, ആൺകുട്ടികളും പെൺകുട്ടികളും ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് ഇരയാകാമെന്ന് ഇത് അംഗീകരിക്കുന്നു.

കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്ന സംഭവങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ അധ്യാപകർ, മെഡിക്കൽ പ്രൊഫഷണലുകൾ, പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരെപ്പോലുള്ള വ്യക്തികൾക്ക് ഈ നിയമം ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നു. റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിൽ പരാജയപ്പെടുന്നത് നിയമപരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾക്ക് ഇടയാക്കും.

വിചാരണ വേളയിലുൾപ്പെടെ നിയമപരമായ പ്രക്രിയയിലുടനീളം കുട്ടിയുടെ വ്യക്തിത്വവും സ്വകാര്യതയും സംരക്ഷിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെ POCSO നിയമം ഊന്നിപ്പറയുന്നു.

കുട്ടികളെ ലൈംഗികമായി ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നത് തടയുന്നതിനെയും അനന്തരഫലങ്ങളെയും കുറിച്ച് പൊതുജനങ്ങളെയും കുട്ടികളെയും വിവിധ പ്രൊഫഷണലുകളെ ബോധവത്കരിക്കുന്നതിന് ബോധവൽക്കരണവും വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടികളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് നിയമം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു.

- **ബാലവേല നിരോധന നിയമം (2016)**

പതിനാലു വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള ഏതൊരു വ്യക്തിയെയും ഈ നിയമം കുട്ടിയായി നിർവചിക്കുന്നു. ചില തൊഴിലുകളിലും പ്രക്രിയകളിലും കുട്ടികളെ നിയമിക്കുന്നത് ഇത് നിരോധിക്കുന്നു. കുട്ടികൾ ജോലി ചെയ്യുന്നത് കർശനമായി നിരോധിച്ചിരിക്കുന്ന അപകടകരമായ തൊഴിലുകളുടെയും പ്രക്രിയകളുടെയും ഒരു ലിസ്റ്റ് ഈ നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഈ ജോലികൾ കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യത്തിനും സുരക്ഷയ്ക്കും ഹാനികരമാണ്.

കൗമാരക്കാർക്ക് (പതിനാലിനും പതിനെട്ടിനും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ളവർ), നിയമം ചില വ്യവസ്ഥകളും ജോലി സമയവും വിവരിക്കുന്നു. കൗമാരക്കാർ ഏറ്റെടുക്കുന്ന ജോലി അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നില്ലെന്നും ആരോഗ്യത്തിന് ഹാനികരമല്ലെന്നും ഉറപ്പാക്കാൻ ഇത് ശ്രമിക്കുന്നു.

നിരോധിത തൊഴിലുകളിലോ പ്രക്രിയകളിലോ കുട്ടികളെ ജോലിക്കെടുക്കുന്നതിന് കുറ്റക്കാരാണെന്ന് കണ്ടെത്തുന്ന തൊഴിലുടമകൾക്ക് ഈ നിയമം ശിക്ഷാവിധി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ശിക്ഷകളിൽ പിഴയും തടവും ഉൾപ്പെടാം.

ബാലവേലയിൽ നിന്ന് രക്ഷിച്ച കുട്ടികൾക്കായി പുനരധിവാസ-ക്ഷേമ സൗകര്യങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ നിയമം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു.

- **ബാലവിവാഹ നിരോധന നിയമം (2006)**

ഈ നിയമം ശൈശവ വിവാഹത്തെ നിർവചിക്കുന്നത് കരാർ കക്ഷികളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു കുട്ടിയായിരിക്കുമ്പോൾ ആൾ. ഇതിനായി, 21 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള പുരുഷനും 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള സ്ത്രീയുമാൾ "കുട്ടി" എന്ന് നിർവചിച്ചിരിക്കുന്നത്.

വിവാഹസമയത്ത് കുട്ടിയായിരുന്ന കരാർ കക്ഷിയുടെ ഓപ്ഷനിൽ ശൈശവവിവാഹങ്ങൾ അസാധുവാണെന്ന് നിയമം പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. ശൈശവവിവാഹം നടത്തുകയോ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നവർക്കെതിരെ തടവും പിഴയും ഉൾപ്പെടെയുള്ള പിഴകളും ഇത് ചുമത്തുന്നു.

ശൈശവ വിവാഹങ്ങൾ തടയുന്നതിനും അന്വേഷിക്കുന്നതിനും നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുമുള്ള അധികാരമുള്ള ജില്ലാതലത്തിൽ ശൈശവ വിവാഹ നിരോധന ഓഫീസർമാരെ നിയമം നിയമിക്കുന്നു.

ഏതെങ്കിലും ശൈശവ വിവാഹ ചടങ്ങുകൾ നടത്തുകയോ നടത്തുകയോ നയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഏതൊരു വ്യക്തിയും ഈ നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷിക്കപ്പെടാൻ ബാധ്യസ്ഥനാണ്.

ശൈശവ വിവാഹത്തിന് ഇരയാകുന്ന കുട്ടികൾ, പ്രത്യേകിച്ച് പെൺകുട്ടികൾക്കായി ക്ഷേമ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം ഈ നിയമം ഊന്നിപ്പറയുന്നു. ഈ നടപടികളിൽ പിന്തുണാ സേവനങ്ങൾ, കൗൺസിലിംഗ്, പുനരധിവാസം എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ശൈശവവിവാഹങ്ങൾ തടയുന്നതിനും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി പൊതുജന ബോധവൽക്കരണവും ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും നിയമം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു.

- **വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം (2009)**

6–14 വയസ്സുവരെയുള്ള എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും വിദ്യാഭ്യാസം മൗലികാവകാശമാക്കി, എല്ലാ സ്കൂളിലും സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കുന്നു. എൻറോൾമെന്റ് നിരക്കിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് പെൺകുട്ടികൾക്കും പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട സമൂഹങ്ങൾക്കും ഈ നിയമം ഗണ്യമായ വർദ്ധനവിന് കാരണമായി.

കൂടുതൽ നീതിയുക്തമായ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിന് ഈ നിയമം ശക്തമായ അടിത്തറയിട്ടു.

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ

- കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി ഒട്ടനവധി സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങളും നിയമങ്ങളുമാണ് കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാറുകൾ തയാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.
- വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ കീഴിലാണ് ഇവ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.
- സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളോടൊപ്പം തന്നെ സന്നദ്ധ സംഘടനകളും കുട്ടികളുടെ അവകാശ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവഹിക്കാറുണ്ട്.

വിവിധ സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾ

1. കേരള സംസ്ഥാന ബാലാവകാശ സംരക്ഷണ കമ്മീഷൻ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

കേരള സംസ്ഥാന ബാലാവകാശ സംരക്ഷണ കമ്മീഷൻ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

എല്ലാ അവകാശ നിഷേധങ്ങളിൽ നിന്നും കുട്ടികൾക്ക് സംരക്ഷണം ലഭിക്കാൻ

2. ചൈൽഡ് വെൽഫെയർ കമ്മിറ്റി (CWC)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

14 ജില്ലകളിലെയും ചൈൽഡ് വെൽഫയർ കമ്മിറ്റികൾ (CHAIRMAN, CWC)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമായ കുട്ടികളുടെ അവകാശം, സുരക്ഷാ, സംരക്ഷണം, പുനരധിവാസം എന്നീ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി

3. ജുവനൈൽ ജസ്റ്റിസ് ബോർഡ് (JJB)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

അതതു ജില്ലകളിലെ ചീഫ് ജുഡിഷ്യൽ മജിസ്ട്രേറ്റ് / ചുമതലയുള്ള ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ് മജിസ്ട്രേട്ട് (Principal magistrate, JJ Board)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

നിയമവുമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷ, വികസനം, പുനരധിവാസം, സംരക്ഷണം എന്നീ കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി

4. ജില്ലാ ചൈൽഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ യൂണിറ്റ് (DCPU)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

അതാത് ജില്ലാ ചൈൽഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ യൂണിറ്റ് (DCPU)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള അവകാശനിഷേധങ്ങൾ, അതിക്രമങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നു സംരക്ഷണം

5. ചൈൽഡ് ഹെല്പ് ലൈൻ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

എല്ലാ DCPU വിനും കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു .

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമുള്ള കുട്ടികളെ കണ്ടെത്തിയാൽ 1098 / 112 എന്നീ നമ്പറുകളിൽ വിവരം അറിയായിക്കാവുന്നതാണ്.

6. KELSA/DLSA/TLSC

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

KELSA സംസ്ഥാനതല യൂണിറ്റ്, DLSA ജില്ലാതല യൂണിറ്റുകൾ, TLSC താലൂക്ക്തല യൂണിറ്റുകൾ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

പീഢനത്തിനും അതിക്രമങ്ങൾക്കും ഇരയാകുന്നവർക്ക് നിയമസഹായം ജാഗ്രതാസമിതികൾക്ക് നിയമസഹായ പരിശീലനങ്ങൾ

7. നിർഭയ സെൽ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജാഗ്രതാസമിതികൾ, ജില്ലാതല നിർഭയസെൽ, സംസ്ഥാന നിർഭയ സെൽ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ

8. ശൈശവവിവാഹനിരോധന ഓഫീസർ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

ഓരോ Integrated Child Development Scheme- ലെ സി.ഡി.പി.ഒ മാർ (ബ്ലോക്ക്തലത്തിലും നഗരസഭാതലത്തിലും)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

ശൈശവ വിവാഹങ്ങൾ തടയുന്നതിനും അത് നടത്തിക്കൊടുക്കുന്നവരെ ശിക്ഷാനടപടികൾക്ക് വിധേയമാക്കുന്നതിനും

9. പ്രത്യേക ജുവനൈൽ പോലീസ് യൂണിറ്റ് (SJPU)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

Crime detachment, DySP - District special juvenile police unit

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ അന്വേഷണം, ഏകോപനം

10. വൺ സ്റ്റോപ്പ് ക്രൈസിസ് സെൽ (OSCC)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

ജനറൽ ആശുപത്രികൾ, ജില്ലാ ആശുപത്രികൾ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ, മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രികൾ (21 സെല്ലുകൾ)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ, സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ ഗാർഹിക പീഢനം

11. പ്രത്യേക പോലീസ് ഓഫീസർ (OSCC)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

ജില്ലാതലത്തിൽ പ്രത്യേക ചുമതലയുള്ള കുറഞ്ഞത് 7 പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർമാർ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള എല്ലാ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടേയും അന്വേഷണം, അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയായവർക്ക് വേണ്ട സഹായം

12. പ്രത്യേക മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ (OSCC)

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

ജില്ലാ -താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിലെ പ്രത്യേകം ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഗൈനക്കോളജിസ്റ്റുകൾ

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ

13. സംയോജിത ശിശു സംരക്ഷണ പദ്ധതി – ICPS

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

District child protection unit

ആരെ/എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം?

കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള അവകാശനിഷേധങ്ങൾ, അതിക്രമങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നു സംരക്ഷണം

ബാലാവകാശ സംരക്ഷണ നിയമങ്ങൾ

- ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന
- ബാലനീതി നിയമം (ജുവനയിൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് 2015)
- പോക്സോ നിയമം (ലൈംഗിക അക്രമങ്ങളിൽ നിന്നും കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന നിയമം, 2012)
- ബാലവിവാഹ നിരോധന നിയമം (2006)
- ബാലവേല നിരോധന നിയമം (2016)
- വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന

ആർട്ടിക്കിൾ 14	തുല്യതയും തുല്യ നിയമ സംരക്ഷണവും
ആർട്ടിക്കിൾ 15	വിവേചനങ്ങൾക്കെതിരെ സംരക്ഷണം
ആർട്ടിക്കിൾ 15(3)	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും വേണ്ടി പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ
ആർട്ടിക്കിൾ 19	സ്വാതന്ത്ര്യം
ആർട്ടിക്കിൾ 21	ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം
ആർട്ടിക്കിൾ 14	തുല്യതയും തുല്യ നിയമ സംരക്ഷണവും
ആർട്ടിക്കിൾ 21എ	6 – മുതൽ 14 വയസ്സുവരെ സൗജന്യവും നിർബന്ധപൂർവ്വമായ വിദ്യാഭ്യാസം

ആർട്ടിക്കിൾ 23	ബാലവേലയിൽ നിന്നും ബാല ഭിക്ഷാടനത്തിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കപ്പെടൽ
ആർട്ടിക്കിൾ 24	14 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള ബാലവേല നിരോധനം
ആർട്ടിക്കിൾ 39 ഇ	ഈ പ്രായത്തിനും ശേഷിക്കും ചേരാത്ത തൊഴിലുകളിൽ നിന്ന് സംരക്ഷണം
ആർട്ടിക്കിൾ 39എഫ്	നല്ല സാഹചര്യവും ചൂഷണത്തിൽ നിന്നും അനാഥത്വത്തിൽ നിന്നുമുള്ള സംരക്ഷണം
ആർട്ടിക്കിൾ 45	6 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ പരിചരണവും വിദ്യാഭ്യാസവും

ബാലനീതി നിയമം (ജുവനയിൽ ജസ്റ്റിസ് ആക്ട് 2015)

0 മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെയുള്ള ഏതൊരാളെയും കുട്ടി എന്ന് നിർവചിക്കുന്നു.

നിയമമായി പൊരുത്തപ്പെടാത്ത കുട്ടി (Child in Conflict) ശ്രദ്ധയും സംരക്ഷണവും ആവശ്യമുള്ള കുട്ടി (Child in **Need of Care & Protection)** എന്നിങ്ങനെ കുട്ടികളെ രണ്ടായി തരംതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗണം തിരിച്ച് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ സേവനം കുട്ടിക്ക് ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് ഈ നിയമം കുട്ടികളെ രണ്ട് തരത്തിൽ നിർവചിക്കുന്നത്.

ബാലസംരക്ഷണ സദനങ്ങൾ

- ചിൽഡ്രൻസ് ഹോം
- ഒബ്സർവേഷൻ ഹോം
- സ്പെഷ്യൽ ഹോം
- ഷെൽട്ടർ ഹോം

പോക്സോ നിയമം (ലൈംഗിക അക്രമങ്ങളിൽ നിന്നും കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന നിയമം, 2012)

കുട്ടിയെ നിയമവിരുദ്ധമായി ലൈംഗിക കൃത്യങ്ങളെ ഏർപ്പെടാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും നിർബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക. വേശ്യവൃത്തിക്ക് മറ്റ് നിയമവിരുദ്ധ ലൈംഗിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി കുട്ടികളെ ചൂഷണം ചെയ്യുക. അശ്ലീല വസ്തുക്കൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും കുട്ടികളെ ചൂഷണം ചെയ്യുക എന്നീ സാഹചര്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി തടയുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് ഇത്തരം ഒരു നിയമം സർക്കാർ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്തിയത്.

ബാലവേല നിരോധന നിയമം (2016)

18 വയസ്സിനുതാഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ നഷ്ടപെടുത്തുന്ന രീതിയിൽ ബാല്യം അപഹരിച്ചുകൊണ്ട് അവർക്ക് ശാരീരികവും, സാമൂഹികവും, വൈകാരികവും, മാനസികവുമായ ആപൽക്കരമായ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ജോലികൾ ചെയ്യിക്കുന്നതിനെയാണ് ബാലവേല എന്ന് പറയുന്നത്.

ഇൻ്റർനാഷണൽ ലേബർ ഓർഗനൈസേഷന്റെ കണക്കനുസരിച്ച് 168 മില്ല്യൺ കുട്ടികൾ ലോകത്താകമാനം ബാലവേലക്ക് ഇരയാകുന്നുണ്ട്

- 14 നും 18 നും ഇടയിലുള്ള കൗമാരപ്രായക്കാർക്കും ബാലവേലയിൽ നിന്നും സംരക്ഷണം നൽകുന്നു. നിയമപ്രകാരം അനുശാസിച്ചിട്ടുള്ള ഷെഡ്യൂൾ A പ്രകാരമുള്ള 18 തരം തൊഴിലുകളിലും ഷെഡ്യൂൾ B പ്രകാരമുള്ള 65 വ്യവസായ പ്രക്രിയകളിലും കൗമാരക്കാർക്കും സംരക്ഷണം നൽകുന്നു.
- 18 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ ലംഘിച്ചു കൊണ്ട് നിർബന്ധിപ്പിച്ച് ജോലികൾ ചെയ്യിപ്പിക്കുന്നത് കുട്ടികൾക്കെതിരെയുള്ള ചൂഷണം എന്ന ഗണത്തിൽപെടുന്നു.

ബാലവിവാഹ നിരോധന നിയമം (2006)

- 'ബാലൻ' എന്നാൽ ആണാണെങ്കിൽ **ഇരുപത്തി ഒന്നു വയസ്സു** പൂർത്തിയാകാത്ത ഒരാൾ. പെണ്ണാണെങ്കിൽ **പതിനെട്ടു വയസ്സു** പൂർത്തിയാകാത്ത ഒരാൾ
- 'ബാലവിവാഹം' എന്നാൽ വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കക്ഷികളിൽ ഒരാളെങ്കിലും ബാലൻ.
- ബാല വിവാഹം അസാധുവാക്കാനുള്ള ഹർജി ജില്ലാ കോടതിയിലാണ് ഫയൽ ചെയ്യേണ്ടത്.

വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം (2009)

- 6–14 വയസ്സുവരെയുള്ള എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും വിദ്യാഭ്യാസം മൗലികാവകാശമാക്കി, എല്ലാ സ്കൂളിലും സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പാക്കുന്നു. എൻറോൾമെൻ്റ് നിരക്കിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് പെൺകുട്ടികൾക്കും പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട സമൂഹങ്ങൾക്കും ഈ നിയമം ഗണ്യമായ വർദ്ധനവിന് കാരണമായി.
- കൂടുതൽ നീതിയുക്തമായ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിന് ഈ നിയമം ശക്തമായ അടിത്തറയിട്ടു.

നന്ദി

സെഷൻ 4

1. **വിഷയം – മഹിളാസഭ പ്രസക്തി പ്രാധാന്യം**

2. **ലക്ഷ്യങ്ങൾ**

   a. മഹിളാസഭയുടെ ആവശ്യകത,പ്രസക്തി , പ്രാധാന്യം എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുക

   b. മഹിളാസഭയുടെ സാധ്യതകൾ മനസ്സിലാക്കുക

   c. സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ,സവിശേഷ ആവശ്യങ്ങൾ എന്നിവ പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിന്റെ അജണ്ടയിൽ വരേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലക്കുക

3. **വേദി:** പൊതു വേദി

4. **സമയം** : 60 മിനിറ്റ്

5. **ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും**

ക്രമ നമ്പർ	ഉള്ളടക്കം	സമയം	രീതിശാസ്ത്രം	ഉപാധികൾ
1.	ആമുഖം	3മിനിറ്റ്	ബ്രെയിൻസ്റ്റോമിംഗ്	കുറിപ്പ് 1
2.	എന്താണ് മഹിളാസഭ	10 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 2,3, കുറിപ്പ് 2
3.	ലക്ഷ്യങ്ങൾ	5 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 4 കുറിപ്പ് 2
4.	മഹിളാസഭ –നിലവിലെ അവസ്ഥ പ്രസക്തി	15 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 5,6 കുറിപ്പ് 3
5.	മഹിളാസഭയുടെ കാഴ്ചപ്പാട്	20 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 7,8,9,10 കുറിപ്പ് 4
6.	ഉയർന്നു വരുന്ന ചർച്ചയുടെ സ്വാഭാവം	4 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 11 കുറിപ്പ് 5
7.	ക്രോഡീകരണം	3 മിനിറ്റ്	അവതരണം	

കുറിപ്പ് 1

മഹിളാ സഭയെ കുറിച്ച് കേട്ടിട്ടുണ്ടോ അല്ലെങ്കിൽ പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പങ്കാളികളോട് ചോദിച്ചു കൊണ്ട് സെഷൻ ആരംഭിയ്ക്കാം. പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരോട് അനുഭവം ചോദിക്കാം. അനുഭവം ഒരു മിനിറ്റിനുള്ളിൽ ഒതുക്കാൻ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ ശ്രദ്ധിയ്ക്കേണ്ടതാണ്. അതിനു ശേഷം മഹിളാസഭ സംബന്ധിച്ച് പ്രാഥമികമായി ചില വിവരങ്ങൾ നൽകാവുന്നതാണ്.

കുറിപ്പ് 2

മഹിളാസഭയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഫെസിലിറ്റേറ്റർ വിശദീകരിക്കുക. ഫെസിലിറ്റേറ്റർ മഹിളാ സഭയുടെ ഗൈഡ് ലൈൻ നന്നായി വായിച്ച് മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം .

സ്ത്രീകളുടെ വികസനം ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായുള്ള ഒരു ജനാധിപത്യ വേദിയാണ് മഹിളാസഭ. നിലവിൽ നിലനിൽക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും അവയുടെ പരിഹാര സംവിധാനങ്ങളും അവരുടെ അവകാശങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് സ്ത്രീകൾക്ക് അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒരു ഇടം കൂടിയാണ് ഇത്. സ്ത്രീകളുടെ പങ്കാളിത്ത പ്രക്രിയയെ ശക്തിപ്പെടുത്തി അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ തുറന്ന് ചർച്ച ചെയാനും ഇതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമങ്ങളെയും സംവിധാനങ്ങളെയും കുറിച്ച് അവർക്ക് അറിവ് പകരാനും ഇത് ഉപകരിക്കുന്നു. പ്രത്യേക പരിഗണന ആവശ്യമുള്ള എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തം മഹിളാസഭ ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടതാണ്. MoPR – 2018 ൽ GPDP യുടെ പുതുക്കിയ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽ മഹിളാ സഭയുടെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്. അതിൽ ഗ്രാമസഭകളെ സജീവമാക്കൽ, വനിതാ സൗഹൃദ പഞ്ചായത്ത്, പ്രത്യേക മഹിളാസഭ പതിവായി ചേരേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത എന്നിവയെ പറ്റിയാണ് പരാമർശിക്കുന്നത്. മഹിളാസഭയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ലക്ഷ്യമായ സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ, അതിന്റെ കാരണങ്ങൾ, അതിനിടയാക്കുന്ന സാമൂഹ്യ സാഹചര്യങ്ങൾ എന്നിവ വിശകലനം ചെയ്തു മുൻഗണന നിശ്ചയിച്ച ഗ്രാമസഭയുടെ മുൻപാകെയും ഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെ മുൻപാകെയും അവതിരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വേദിയായി മാറുക എന്നതിനെ കുറിച്ച് വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യുക.

കുറിപ്പ് 3

കേരളത്തിൽ നടപ്പാക്കിയ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവും വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണവും പ്രാദേശിക രംഗത്ത് ഉണ്ടാക്കിയ മാറ്റങ്ങൾ വിശദീകരിയ്ക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ പ്രത്യേക ഗ്രാമസഭകളെ സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞു കൊണ്ട് നിലവിലെ പരിമിതികളെയും വെല്ലുവിളികളെയും കുറിച്ച് വിശദീകരിയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഇതോടൊപ്പം കേരളത്തിലെ പ്രത്യേക സാധ്യതകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കൊണ്ട് മഹിളാ സഭകൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെയും ഇതിനെ വനിതാ വികസനത്തിലും ആസൂത്രണത്തിലും ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്റെയും പ്രസക്തി എന്താണെന്ന് വിശദമാക്കുക. സ്ത്രീകളുടെ പങ്കാളിത്തത്തെകുറിച്ചും ഗ്രാമസഭകളിൽ അവരുടെ സാന്നിധ്യം കേവലമാത്രമായി ഒതുങ്ങിപ്പോവുകയാണ് എന്നതിനെപ്പറ്റിയും വിശകലനം ചെയ്യുക. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരിഹാര മാർഗങ്ങൾ ആഗ്രഹിച്ച രീതിയിൽ ഉണ്ടാകുന്നില്ല എന്നതും ചൂണ്ടി കാണിക്കുക . താഴെ തട്ടിൽ നിന്നുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആസൂത്രണ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നില്ല എന്ന ബോധ്യം മനസിലാക്കി കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക. മഹിളാ സഭയുടെ പ്രസക്തി താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

- മഹിളാ സഭയിൽ ചർച്ച ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ ഗ്രാമസഭയിലും ബന്ധപ്പെട്ട അധികാര സ്ഥാപനങ്ങളെയും അറിയിക്കുക.
- വികസന പ്രക്രിയകളിലും ഗ്രാമസഭകളിലും ക്രിയാത്മകമായ സ്ത്രീ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
- മഹിളാ സഭയിൽ എടുത്ത തീരുമാനങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം എന്ന തിരിച്ചറിവ് ഉണ്ടാക്കുക.

- നിർണ്ണായക ലിംഗപദവി ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുക. (സഞ്ചാര സ്വാതന്ത്ര്യം, അതിക്രമങ്ങൾ തടയുക, സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ, തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുക, തൊഴിലിടങ്ങളിലെ സുരക്ഷ, തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി തുടങ്ങിയവ)

കുറിപ്പ് 4

മഹിളാസഭ മുന്നോട്ടു വെക്കുന്ന 3 കാഴ്ചപ്പാടുകൾ പരിചയപ്പെടുത്തണം.

ഒന്നാമത്തേതാണ് സ്ത്രീശാക്തീകരണ കാഴ്ച്ചപ്പാടോടെയുള്ള പ്രാദേശിക വികസനം. സ്ത്രീ പുരുഷന്മാർക്കിടയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന അസമത്വം തിരിച്ചറിഞ്ഞു കൊണ്ടുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെ കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കുക. ശാക്തീകരണം, സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിശദീകരിക്കണം. സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും അവരുടെ ആവശ്യങ്ങളും വ്യത്യസ്തങ്ങൾ ആണെന്ന് ഉദാഹരണസഹിതം വിശദമാക്കുക. സ്ത്രീകളുടെ സ്വാശ്രയത്വവും ആന്തരികശക്തിയും വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് നടത്തേണ്ടത് എന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തണം. തങ്ങളുടെ ജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന കാര്യങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിലും തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിലും സ്ത്രീകൾക്കുള്ള അവകാശത്തെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മപ്പെടുത്തൽ നടത്തണം. സ്ത്രീകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന സമൂഹത്തിൽ അധികാര പുനക്രമീകരണത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെ കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കണം. സ്ത്രീകളുടെ പ്രായോഗികവും നിർണ്ണായകവുമായ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന്റെ ആവശ്യകതയെ കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കുക.

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കൽ ആണ് അവയിൽ രണ്ടാമത്തേത്. 2030 ഓടുകൂടി സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടേണ്ട സുസ്ഥിരവികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യത്തെ കുറിച്ച് ചുരുക്കി പറയുക. അഞ്ചാമത്തെ ലക്ഷ്യമായ ലിംഗ സമത്വത്തിന് ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തിലുള്ള പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാക്കണം. സ്ത്രീ ശാക്തീകരണത്തിന്റെ ആവശ്യകത ലോകരാജ്യങ്ങൾ എല്ലാം മനസ്സിലാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് വ്യക്തമാക്കണം. സുസ്ഥിരവികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പ്രാദേശികവൽക്കരണത്തിനും ഗ്രാമങ്ങളിലൂടെ അവ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമായി 9 തീമുകൾ ആക്കി സംയോജിപ്പിച്ചത് വിശദീകരിക്കുക. വനിതാ സൗഹൃദ ഗ്രാമം എന്ന സങ്കല്പം യാഥാർത്ഥ്യമാക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യകതയെ കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യണം.

മൂന്നാമത്തേത് , സ്ത്രീകളുടെ ക്രിയാത്മകമായ പ്രാതിനിധ്യം, പങ്കാളിത്തം, നേതൃത്വം എന്നതാണ്. ഭരണത്തിലും പ്രാദേശിക തല ആസൂത്രണ പ്രക്രിയകളിലും വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലും സ്ത്രീകളുടെ പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെ കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കുക. സ്ത്രീ സംവരണവും അത് നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ട സാഹചര്യങ്ങളും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇന്ന് സമൂഹത്തിൽ കണ്ടുവരുന്ന മാറ്റങ്ങളും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുക. തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചും നാടിന്റെ പൊതുകാര്യങ്ങളെ കുറിച്ചുമുള്ള ചർച്ചകളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് പങ്കാളികളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തണം.

കുറിപ്പ് 5

സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥയും അവർ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളേയും പറ്റി വിശദീകരിക്കാം. സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജീവിതശൈലി രോഗങ്ങൾ, പ്രത്യുല്പാദന ആരോഗ്യം, കൗമാര പെൺകുട്ടികളിലെ അനീമിയ, പോഷകാഹാര കുറവ് എന്നിവയെ പറ്റിയും വിദ്യാഭ്യാസ

സ്ഥാപനങ്ങൾക്കകത്തെ തുല്യതയില്ലായ്മയെ പറ്റിയും,വിവേചനങ്ങളെ കുറിച്ചും ചർച്ച ചെയ്യുന്നു. അതോടൊപ്പം തന്നെ ഉപജീവനം, തൊഴിൽ എന്നീ മേഖലയിൽ വരുന്ന വേതന കുറവ്, അധിക ജോലി ഭാരം, തൊഴിൽ ജന്യ രോഗങ്ങൾ, ലിംഗാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള തൊഴിൽ വിഭജനം എന്നിവയെ കുറിച്ചും സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന വിവിധ വിവേചനങ്ങളെയും അതിക്രമങ്ങളെ പറ്റിയും ചർച്ച ചെയുന്നു. മേൽ പറഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം മഹിളാ സഭയിൽ പ്രാദേശികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യണമെന്നും അവ വികസന അജണ്ടയിൽ കൊണ്ടു വരണമെന്നും അറിയിക്കുന്നു.

മഹിളാസഭ- പ്രസക്തി പ്രധാന്യം

KERALA INSTITUTE OF LOCAL ADMINISTRATION

എന്താണ് മഹിളാ സഭ

- വനിതാവികസനം ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി ഗ്രാമ സഭയ്ക്ക് മുന്നേയുള്ള ജനാധിപത്യ വേദി
- നില നിൽക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ , പരിഹാര സംവിധാനങ്ങൾ, സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങൾ ഇവ സംബന്ധിച്ച സ്ത്രീകളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഇടം
- സ്ത്രീകളുടെ പങ്കാളിത്ത പ്രക്രിയ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ
- സ്ത്രീകൾക്ക് അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള സഭകളായി മാറൽ
- സ്ത്രീ പ്രശ്നങ്ങൾ തുറന്നു ചർച്ച ചെയ്യൽ
- സ്ത്രീ പക്ഷ നിയമങ്ങളും സംവിധാനങ്ങളും സംബന്ധിച്ച അറിവ് പകരൽ
- സ്ത്രീകളിൽ തന്നെ പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തൽ

- 2018 ൽ GPDP യുടെ പുതുക്കിയ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽ മഹിളാ സഭയുടെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് പരാമർശിക്കുന്നു.
- ഗ്രാമസഭകളെ സജീവമാക്കൽ (D.O. No. M-11015/98/2021-FD, dated 16 August 2021)
- വനിതാ സൗഹൃദ പഞ്ചായത്ത് (D.O. No. M-11015/124/2021-CB, dated 31 March 2022)
- പ്രത്യേക മഹിളാസഭ പതിവായി ചേരേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത (D.O. No. M-11015/205/2022-CB, dated 1 September 2022)

ലക്ഷ്യം

സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ , അതിന്റെ കാരണങ്ങൾ, അതിനിടയാക്കുന്ന സാമൂഹ്യ സാഹചര്യങ്ങൾ എന്നിവ വിശകലനം ചെയ്ത് മുൻഗണന നിശ്ചയിച്ച് ഗ്രാമസഭയുടെ മുൻപാകെയും ഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെ മുൻപാകെയും അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വേദിയായി മാറുക.

മഹിളാസഭ -നിലവിലെ അവസ്ഥ ,പ്രസക്തി

നിലവിലെ അവസ്ഥ

- ഗ്രാമസഭകളിൽ സ്ത്രീകളുടെ കേവല സാന്നിധ്യം മാത്രം, ക്രിയാത്മക പങ്കാളിത്തം കുറവ്
- ആഴത്തിലുള്ള പ്രശ്ന വിശകലനങ്ങളും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പരിഹാര മാർഗങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നില്ല
- നിർവ്വഹണത്തിൽ നിർണ്ണായക ലിംഗപദവി ആവശ്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നില്ല
- നിലവിൽ ലിംഗപദവി വിടവുകളും വിവേചനങ്ങളും നിലനിൽക്കുന്നു
- മുൻ കാല പദ്ധതികളുടെ ഫലപ്രാപ്തി വിശകലനം ചെയ്യപ്പെടുന്നില്ല

മഹിളാസഭ -നിലവിലെ അവസ്ഥ, പ്രസക്തി

പ്രസക്തി

- മഹിളാ സഭയിൽ ചർച്ച ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ ഗ്രാമസഭയിലും ബന്ധപ്പെട്ട അധികാര സ്ഥാപനങ്ങളെയും അറിയിക്കൽ
- വികസന പ്രക്രിയകളിലും ഗ്രാമസഭകളിലും ക്രിയാത്മക സ്ത്രീ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പ് വരുത്തൽ
- മഹിളാ സഭയിൽ എടുത്ത തീരുമാനങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തൽ
- നിർണ്ണായക ലിംഗപദവി ആവശ്യങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നു (സഞ്ചാര സ്വാതന്ത്ര്യം, അതിക്രമങ്ങൾ തടയുക,സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ,തൊഴിലിടങ്ങളിലെ സുരക്ഷ,തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി)
- മുൻ കാല പദ്ധതികളുടെ ഫലപ്രാപ്തി വിശകലനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന വേദി

മഹിളാ സഭ-കാഴ്ച്ചപ്പാട്

1. സ്ത്രീശാക്തീകരണ കാഴ്ച്ചപ്പാടോടെയുള്ള പ്രാദേശിക വികസനം
2. സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കൽ
3. സ്ത്രീകളുടെ ക്രിയാത്മകമായ പ്രാതിനിധ്യം , പങ്കാളിത്തം, നേതൃത്വം

ശാക്തീകരണ സമീപനം

സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കൽ

- സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ - 17 ലക്ഷ്യങ്ങൾ -2030 ൽ കൈവരിയ്ക്കുന്നു
- സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ - ലക്ഷ്യം -5- ലിംഗസമത്വം കൈവരിക്കുകയും എല്ലാ സ്ത്രീകളെയും പെൺകുട്ടികളെയും ശാക്തീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക
- സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ പ്രാദേശികവത്കരിക്കുന്നതിനായി - 9 തീമുകൾ
- തീം 9- സ്ത്രീ സൗഹൃദ പഞ്ചായത്ത്

സ്ത്രീകളുടെ ക്രിയാത്മകമായ പ്രാതിനിധ്യം , പങ്കാളിത്തം, നേതൃത്വം

- ഭരണത്തിലും ആസൂത്രണ പ്രക്രിയകളിലും സ്ത്രീപ്രാതിനിധ്യം (അംഗത്വത്തിലും പദവിയിലും സ്ത്രീ സംവരണം -73rd &74th ഭരണഘടനാ ഭേദഗതി)
- നയരൂപീകരണത്തിലും പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിലും പങ്കാളിത്തം
- ഭരണ സമിതി മുതൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്ന എല്ലാ വേദികളിലും സ്ത്രീകൾക്ക് കൃത്യമായ പ്രാതിനിധ്യവും അവസരങ്ങളും
- നേതൃത്വശേഷിയിലും അവസരങ്ങളിലുമുള്ള സ്ത്രീപുരുഷ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കൽ
- കൃത്യമായ പരിശീലനത്തിലൂടെയും , ബോധവൽക്കരണത്തിലൂടെയും ശേഷി ആർജ്ജിച്ചെടുക്കൽ

മഹിളാ സഭ-ചർച്ച

- സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥ,നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ മഹിളാ സഭയിൽ ചർച്ച ചെയ്യണം
- പ്രാദേശികാടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടത്
- അവ വികസന അജണ്ടയിൽ കൊണ്ടു വരണം

Human Development , if not engendered , is endangered

നന്ദി

KILA
Help Desk
0487-2455000
0487-2204097
helpdesk@kila.ac.in
KILA
DIGITAL
REPOSITORY
www.dspace.kila.ac.in
KERALA INSTITUTE OF LOCAL ADMINISTRATION
Website: www.kila.ac.in, Email : info@kila.ac.in

സെഷൻ 5

1. **വിഷയം : മഹിളാസഭ – ഘടന, പ്രവർത്തനരീതി, സമീപനം**
2. **ലക്ഷ്യങ്ങൾ**
   a. മഹിളാസഭയുടെ ഘടന എന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കൽ
   b. മഹിളാസഭ സംഘടിപ്പിക്കുമ്പോൾ നടത്തേണ്ട മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ, പ്രവർത്തന രീതി എന്നിവ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കൽ
   c. മഹിളാസഭയുടെ സമീപനം എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കൽ
3. **വേദി** : പൊതുവേദി
4. **സമയം :** 45 മിനിറ്റ്
5. **ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും**

ക്രമ നമ്പർ	**ഉള്ളടക്കം**	**സമയം**	**രീതിശാസ്ത്രം**	**ഉപാധികൾ**
1.	ആമുഖം	2 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	
2.	ഘടന,കാര്യപരിപാടി	5 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 2 ,3
3.	അജണ്ട ,നിബന്ധനകൾ	20 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 4,5 കുറിപ്പ് 1
4.	മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ,സംഘാടനം	5 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 6,7
5.	തുടർപരിപാടികൾ	5 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 8
6.	സമീപനം	5 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 9 കുറിപ്പ് 2
7	ക്രോഡീകരണം	3 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	

കുറിപ്പ് 1

മഹിളാ സഭ ചേരുമ്പോൾ മുൻക്കൂട്ടി അജണ്ടയിൽ വിശദീകരിച്ച വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യണം. ഓരോ വിഷയ മേഖലയിലും ഉള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ ഉദാഹരണസഹിതം പറയണം. സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥയും അവർ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളേയും പറ്റി വിശദീകരിക്കാം. സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജീവിതശൈലി രോഗങ്ങൾ, പ്രത്യുല്പാദന ആരോഗ്യം,കൗമാര പെൺകുട്ടികളിലെ അനീമിയ, പോഷകാഹാര കുറവ് എന്നിവയെ പറ്റിയും വിദ്യാഭ്യസ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കകത്തെ തുല്യതയില്ലായ്മയെ പറ്റിയും, വിവേചനങ്ങളെ പറ്റിയും ചർച്ച ചെയുന്നു. അതോടൊപ്പം തന്നെ ഉപജീവനം, തൊഴിൽ എന്നീ മേഖലയിൽ വരുന്ന വേതന കുറവ്, അധിക ജോലി ഭാരം, തൊഴിൽ ജന്യ രോഗങ്ങൾ, ജോലി പ്രാതിനിധ്യ കുറവ് എന്നിവയെ കുറിച്ചും സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന വിവിധ വിവേചനങ്ങളെയും അതിക്രമങ്ങളെ പറ്റിയും ചർച്ച ചെയുന്നു. മേൽ പറഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം മഹിളാ സഭയിൽ പ്രാദേശികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിലേക്കായി അജണ്ടയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ശ്രദ്ധിയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

കുറിപ്പ് 2

എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളും ഉൾച്ചേർന്ന സമീപനമാണ് ഉണ്ടാകേണ്ടത് എന്നും ബഹുസ്വരതയെ അംഗീകരിക്കണമെന്നും ജനാധിപത്യപരമായ, സ്ത്രീ പക്ഷ, തുറന്ന ചർച്ചകൾക്കുള്ള വേദിയായി മാറണമെന്നും പങ്കാളികൾക്ക് ബോധ്യപ്പെടണം. ഇതിന് ഒരു സമഗ്ര വികസന കാഴ്ചപ്പാടുണ്ടാവണം. സ്ത്രീകളെ ഏകതാനമായി കാണാതെ ഓരോരുത്തരുടെയും സവിശേഷ പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന സമീപനമാണ് മഹിളാ സഭക്ക് ഉണ്ടാകേണ്ടതെന്ന് വിശദീകരിക്കണം. ചർച്ചകളെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്ന രീതി സ്വീകരിയ്ക്കണം. എല്ലാവർകും സംസാരിയ്ക്കാനുള്ള പ്രേരണ നൽകണം .ചർച്ചകളുടെ ഗതി നിയന്ത്രിക്കാനും പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങളിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടുന്ന രീതിയിൽ ആക്കാനും ശ്രദ്ധിക്കണം.

മഹിളാസഭ- പ്രവർത്തന രീതിയും സമീപനവും

KERALA INSTITUTE OF LOCAL ADMINISTRATION

പങ്കാളികൾ

- ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ സ്ത്രീകളായ വോട്ടർമാർ
- ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് ,ജനപ്രതിനിധികൾ ,സെക്രട്ടറി
- ക്ഷണിതാക്കളായി കൗമാരക്കാരായ പെൺകുട്ടികൾ,ലൈൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫീസർമാർ, പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ,സാമൂഹ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ എന്നവരെ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്

ക്വാറം - ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ ആകെ മഹിളാ വോട്ടർമാരുടെ 10 ശതമാനം

മഹിളാസഭ - കാര്യപരിപാടി

- ആമുഖം - ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്
- അധ്യക്ഷത - വനിതയായ ഒരു സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ
- അജണ്ടയിലെ ഓരോ ഇനത്തിലുമുള്ള ചർച്ച
- വിവിധ സ്ത്രീ പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ച -പങ്കാളികൾ
- വനിതാ വികസന മേഖലയിൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് നടപ്പിലാക്കാൻ പോകുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മേലുള്ള ചർച്ച (ബജറ്റ് സഹിതം)
- ക്രോഡീകരണം - ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്

മഹിളാ സഭ-അജണ്ട

- പഞ്ചായത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെയും കൗമാര പ്രായ പെൺകുട്ടികളുടെയും പ്രശ്നങ്ങൾ (ആരോഗ്യം (ശാരീരികം, മാനസികം) , വിദ്യാഭ്യാസം, പോഷകാഹാരം, ഉപജീവനം, തൊഴിലവസരങ്ങൾ ....)
- പഞ്ചായത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെയും കൗമാര പ്രായ പെൺകുട്ടികളുടെയും സുരക്ഷിതത്വം, അവർ നേരിടുന്ന അതിക്രമങ്ങൾ..
- ബാല്യ വിവാഹം, സ്ത്രീധനം തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യ വിപത്തുകൾ
- വനിതാ വികസന മേഖലയിൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് നടപ്പിലാക്കാൻ പോകുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മേലുള്ള ചർച്ച (ബജറ്റ് സഹിതം)
- ആരോഗ്യം (ശാരീരികം, മാനസികം) , വിദ്യാഭ്യാസം, പോഷകാഹാരം, ശേഷി വികസനം,അതിജീവനം നിയമം .സുരക്ഷ തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലുള്ള സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങളുടെ ചർച്ച ....)
- പങ്കാളികൾ ഉയർത്തുന്ന മറ്റു പ്രശ്നങ്ങൾ

മേൽ അജണ്ട മഹിളാ സഭ യോഗം നടക്കുന്നതിന്റെ 15 ദിവസത്തിനു മുന്നേ ആയി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഓഫീസിലും പൊതു ഇടങ്ങളിലും പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്

നിബന്ധനകൾ

- വർഷത്തിൽ 2-3 പ്രാവശ്യം ചേരണം
- മഹിളാ സഭ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനായി മാർച്ച് 8(അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാ ദിനം) ജനുവരി(അന്താരാഷ്ട്ര ബാലികാ ദിനം) എന്നീ തിയതികൾ തെരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതാണ്
- മുൻകൂട്ടി തയ്യാറാക്കിയ അജണ്ട ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- പങ്കെടുക്കുന്നവരുടെ ഹാജർ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ് (ഗ്രാമസഭയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്ന രജിസ്റ്റർ ഉപയോഗിച്ച്)
- മഹിളാ സഭയിലെ ചർച്ചകളും തീരുമാനങ്ങളും കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതായി സെക്രട്ടറി ഉറപ്പു വരുത്തണം
- അവ ഭരണ സമിതി ,ഗ്രാമസഭ എന്നിവയ്ക്ക് മുൻപാകെ ഉചിതമായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കേണ്ടതിലേക്കായി അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയണം.
- മഹിളാ സഭയിൽ വന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം

മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ

- മഹിളാ സഭയുടെ അജണ്ട യോഗം നടക്കുന്നതിന്റെ 15 ദിവസത്തിനു മുന്നേ ആയി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഓഫീസിലും പൊതു ഇടങ്ങളിലും പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്
- വ്യാപകമായ പ്രചരണം (**ഇ-വീലർ റാലി തെരുവ് നാടകം ചിത്രരചന,**)
- കൗമാരക്കാരുടെ ഗ്രൂപ്പുകൾ വഴിയുള്ള പ്രചരണം
- ബാനർ, അനൗൺസ്മെന്റ്
- കുടുംബശ്രീ / എൻ ജി ഓ കളുടെ പങ്കാളിത്തം
- പുരുഷൻമാർക്കുള്ള പ്രത്യേക ബോധവൽക്കരണ പരിപാടി

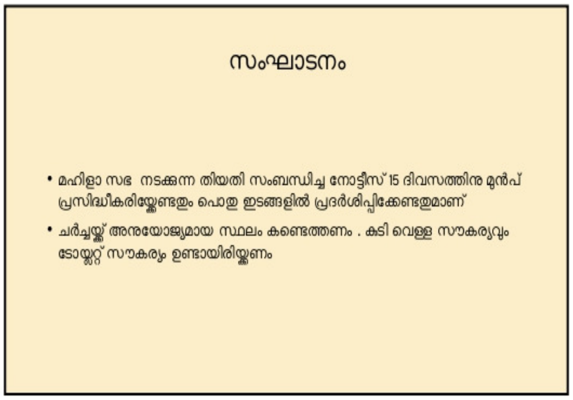
സംഘാടനം
• മഹിളാ സഭ നടക്കുന്ന തിയതി സംബന്ധിച്ച നോട്ടീസ് 15 ദിവസത്തിനു മുൻപ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതും പൊതു ഇടങ്ങളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്
• ചർച്ചക്ക് അനുയോജ്യമായ സ്ഥലം കണ്ടെത്തണം . കുടി വെള്ള സൗകര്യവും ടോയ്ലറ്റ് സൗകര്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം

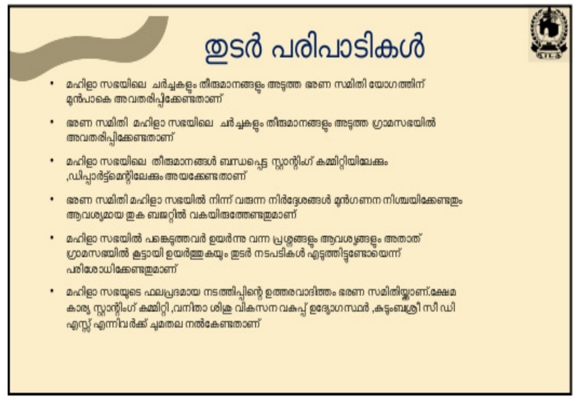
തുടർ പരിപാടികൾ
• മഹിളാ സഭയിലെ ചർച്ചകളും തീരുമാനങ്ങളും അടുത്ത ഭരണ സമിതി യോഗത്തിന് മുൻപാകെ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്
• ഭരണ സമിതി മഹിളാ സഭയിലെ ചർച്ചകളും തീരുമാനങ്ങളും അടുത്ത ഗ്രാമസഭയിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്
• മഹിളാ സഭയിലെ തീരുമാനങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയിലേക്കും ,ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലേക്കും അയക്കേണ്ടതാണ്
• ഭരണ സമിതി മഹിളാ സഭയിൽ നിന്ന് വരുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ മുൻഗണന നിശ്ചയിക്കേണ്ടതും ആവശ്യമായ തുക ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തേണ്ടതുമാണ്
• മഹിളാ സഭയിൽ പങ്കെടുത്തവർ ഉയർന്നു വന്ന പ്രശ്നങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളും അതാത് ഗ്രാമസഭയിൽ കൂട്ടായി ഉയർത്തുകയും തുടർ നടപടികൾ എടുത്തിട്ടുണ്ടോയെന്ന് പരിശോധിക്കേണ്ടതുമാണ്
• മഹിളാ സഭയുടെ ഫലപ്രദമായ നടത്തിപ്പിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം ഭരണ സമിതിയ്ക്കാണ്.ക്ഷേമ കാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ,വനിതാ ശിശു വികസന വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ,കുടുംബശ്രീ സീ ഡി എസ്സ് എന്നിവർക്ക് ചുമതല നൽകേണ്ടതാണ്

മഹിളാ സഭ -സമീപനം
സ്ത്രീപക്ഷ സമീപനം
ജനാധിപത്യ സ്വഭാവം
സമഗ്രവികസന കാഴ്ചപ്പാട്
ശാക്തീകരണ സമീപനം
ഉൾചേർന്ന സമീപനം
പങ്കാളിത്തപരം

നന്ദി

സെഷൻ 6

1. **വിഷയം: സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള വിവിധ സംവിധാനങ്ങൾ**

2. **ലക്ഷ്യങ്ങൾ**

    a. അന്താരാഷ്ട്ര ഇടപെടലുകളും ഭരണഘടനാമൂല്യങ്ങളും ബോധ്യപ്പെടുക

    b. ദേശീയതലത്തിലും സംസ്ഥാനതലത്തിലും പ്രാദേശികതലത്തിലുമുള്ള വിവിധ സംവിധാനങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുക.

3. **വേദി** : പൊതുവേദി

4. **സമയം** : 60 മിനിറ്റ്

5. **ഉള്ളടക്കവും പഠനരീതിയും**

ക്രമ നമ്പർ	ഉള്ളടക്കം	സമയം	രീതിശാസ്ത്രം	ഉപാധികൾ
1.	ആമുഖം	5 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	കുറിപ്പ് 1
2.	അന്താരാഷ്ട്രതലം ഭരണഘടനാമൂല്യങ്ങൾ	10 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്താവതരണം	സ്ലൈഡ് 2,3,4,5 അനുബന്ധം 1
3.	സംവിധാനങ്ങൾ ,നിയമങ്ങൾ	20 മിനിറ്റ്	ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ച	സ്ലൈഡ് 6,7 അനുബന്ധം 2 കുറിപ്പ് 2
4.	അവതരണം	18 മിനിറ്റ്	ഗ്രൂപ്പ് അവതരണം	
5.	ക്രോഡീകരണം	10 മിനിറ്റ്	പങ്കാളിത്ത അവതരണം	കുറിപ്പ് 3

കുറിപ്പ് 1

സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനും വികസനം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനുമായി വിവിധ പരിപാടികൾ പദ്ധതികൾ നയങ്ങൾ സംവിധാനങ്ങൾ മുതലായവയ്ക്ക് രൂപം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ ആമുഖമായി സൂചിപ്പിക്കാം. അതോടൊപ്പം ഇത്തരം സംവിധാനങ്ങളുടെ സമീപനം ആവശ്യകത എന്നിവ വിശദീകരിക്കാം. കേരളത്തിലെ വികസന നേട്ടങ്ങൾ, മാനവവികസന സൂചികകൾ എന്നിവ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ , വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന അതിക്രമങ്ങൾ (കുടുംബത്തിലും പൊതുയിടങ്ങളിലും) വൈരുദ്ധ്യമായി കാണുന്നു. നിയമങ്ങൾ, സ്ത്രീധന നിരോധന നിയമം, ഗാർഹിക പീഡന നിരോധന നിയമം, ജാഗ്രതാ സമിതി, വിജിലൻസ് കമ്മിറ്റി എന്നിവയൊക്കെ ഉണ്ടായിട്ടും ഈ വൈരുദ്ധ്യം എങ്ങിനെ നിലനിൽക്കുന്നു എന്നതിന്റെ കാരണങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

കുറിപ്പ് 2

നിലവിൽ സ്ത്രീകളുടെ അവകാശസംരക്ഷണത്തിനായുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ എന്തെല്ലാം എന്നും ഏതൊക്കെ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഇവ എങ്ങിനെയൊക്കെ ഉപയോഗപ്പെടുന്നു എന്ന് 6 ഗ്രൂപ്പ് ആയി തിരിഞ്ഞു

ചർച്ച ചെയ്യണം. മൂന്ന് ഗ്രൂപ്പുകൾ സംവിധാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചും മൂന്ന് ഗ്രൂപ്പുകൾ നിയമത്തെ കുറിച്ചും ചർച്ച ചെയ്യണം. തുടര്ന്ന് ഒരോ ഗ്രൂപ്പുകളും അവർ മനസിലാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ 2 മിനിട്ട് വീതം എടുത്തുകൊണ്ട് എഴുതി അവതരിപ്പിക്കണം.

കുറിപ്പ് 3

ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നിലനിൽക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ എങ്ങിനെ ഫലപ്രദമായി മറികടക്കാം എന്ന് വിശദീകരിച്ചു കൊണ്ട് സെഷൻ ക്രോഡീകരിക്കാം

ഫെസിലിറ്റേറ്ററുമാരുടെ അധികവായനക്കായ് അനുബന്ധങ്ങൾ താഴെച്ചേർക്കുന്നു.

അനുബന്ധം -1

സ്ത്രീകളുടെ അവകാശസംരക്ഷണ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ, കമ്മീഷനുകൾ, നിയമങ്ങൾ

അന്താരാഷ്ട്രതലം

CEDAW പ്രഖ്യാപനം

സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട അന്താരാഷ്ട്ര രേഖയാണ് കൺവെൻഷൻ ഓൺ എലിമിനേഷൻ ഓഫ് ഓൾ ഫോംസ് ഓഫ് ഡിസ്ക്രിമിനേഷൻ എഗയ്ൻസ്റ്റ് വിമെൻ (**CEDAW)** പ്രഖ്യാപനം. 1979 ൽ നടന്ന ഈ കൺവെൻഷനിൽ വച്ച് ഐക്യരാഷ്ട്രസഭ പാസ്സാക്കിയ ഈ അവകാശ പ്രഖ്യാപനരേഖ, സ്ത്രീകൾക്കെതിരെ നടക്കുന്ന എല്ലാ വിധ വിവേചനങ്ങളും ഇല്ലായ്മ ചെയ്തുകൊണ്ട്, സ്ത്രീകളുടെ സമത്വത്തിനുള്ള അവകാശം ഉറപ്പ് വരുത്തുവാൻ എല്ലാ അംഗരാഷ്ട്രങ്ങളും നടപടി എടുക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു. ഇന്ത്യ ഉൾപ്പടെ 189 രാജ്യങ്ങൾ ഈ പ്രഖ്യാപനരേഖ അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1993 ലാൾ ഇന്ത്യ ഈ പ്രഖ്യാപനരേഖ അംഗീകരിച്ചത്.

ബീജിംഗ് പ്രഖ്യാപനം

1995 ൽ ബീജിങ്ങിൽ നടന്ന നാലാമത് അന്താരാഷ്ട്ര വനിതാ സമ്മേളനത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ അവകാശ നിഷേധങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുകയും "ബീജിംഗ് പ്രഖ്യാപനം" എന്ന പേരിൽ സ്ത്രീകളുടെ അവകാശ സംരക്ഷണ രേഖയും, രേഖയിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഗാർഹികാതിക്രമത്തെ അക്രമ പ്രവർത്തിയെന്ന് കണ്ട് അതിനെതിരെ ബോധവൽക്കരണം നടത്താനും ഈ സമ്മേളനം തീരുമാനിക്കുകയുണ്ടായി.

ബീജിംഗ് +5 പ്രഖ്യാപനം

ബീജിംഗ് പ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ നിർവ്വഹണ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുന്നതിനായി ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭ ജനറൽ അസംബ്ലിയുടെ പ്രത്യേക സെഷൻ. 2000 ൽ ന്യൂയോർക്കിൽ വെച്ച് 'ബെയ്ജിംഗ് +5 ' എന്ന പേരിൽ ചേരുകയും സ്ത്രീകളുടെ അവകാശ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള തുടർ നടപടികൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

ബീജിംഗ് +20

1995 ൽ നടന്ന ബീജിംഗ് പ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ 20 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തുന്നതിനും ബീജിംഗ് പ്രഖ്യാപനത്തിലെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്ക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുമായി 2015 സെപ്റ്റംബർ 27 ൻ **UN Women,** ചൈന എന്നിവയുടെ സംയുക്തമാഭിമുഖ്യത്തിൽ ന്യൂയോർക്കിലെ ഐക്യരാഷ്ട്രസഭാ ആസ്ഥാനത്ത് വച്ച് 1995 ലെ ബീജിംഗ് കൺവെൻഷൻ പങ്കെടുത്ത രാഷ്ട്രങ്ങളിലെ നേതാക്കളുടെ ഒരു അന്താരാഷ്ട്ര സമ്മേളനം നടക്കുകയുണ്ടായി. 2030 നകം ബീജിംഗ് പ്രഖ്യാപനത്തിൽ ലക്ഷ്യമിട്ട ലിംഗസമത്വവും സ്ത്രീശാക്തീകരണവും കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളുടെ പ്രഖ്യാപനമാണ്. ഈ ആഗോള സമ്മേളനത്തിൽ ഉണ്ടായത്. ബീജിംഗ് +20 എന്ന പേരിലാണ് ഈ ആഗോള കൺവെൻഷൻ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്.

ഭരണഘടനാവ്യവസ്ഥകൾ

അനുച്ഛേദം **14** : തുല്യതയ്ക്കുള്ള അവകാശം

അനുച്ഛേദം **15** : വിവേചനരാഹിത്യം.

അനുച്ഛേദം **15 (3)** : സ്ത്രീകൾക്ക് വേണ്ടി പ്രത്യേക നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഭരണകൂടത്തെ അധികാരപ്പെടുത്തൽ

അനുച്ഛേദം **16** : സർക്കാർ ജോലിയിൽ അവസരസമത്വം

അനുച്ഛേദം **19**

1. അഭിപ്രായ പ്രകടനത്തിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം
2. സമ്മേളന സ്വാതന്ത്ര്യം
3. സംഘടനാ സ്വാതന്ത്ര്യം
4. സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം
5. താമസിക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യം
6. തൊഴിൽ, ബിസിനസ് മുതലായവ നടത്താനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം

അനുച്ഛേദം **21** : അന്തസ്സോടെയും മറ്റും ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം, വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യം

അനുച്ഛേദം **23** : മനുഷ്യക്കടത്ത്, നിർബന്ധിത തൊഴിൽ മുതലായ ചൂഷണത്തിൽ നിന്നുമുള്ള സംരക്ഷണം

അനുച്ഛേദം **32** : ഭരണഘടന വാഗ്ദാനം നൽകുന്ന അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കപ്പെട്ടാൽ അത് നേടിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള പരിഹാരങ്ങൾ

അനുച്ഛേദം **39** : തുല്യജോലിക്ക് തുല്യ വേതനം, കഴിവിനു യോജിക്കാത്ത ജോലി എടുക്കാൻ നിർബന്ധിക്കരുതെന്ന നിർദ്ദേശം

അനുച്ഛേദം **42** : ജോലി സ്ഥലം ആരോഗ്യകരമാകണമെന്നും പ്രസവാനുകൂല്യം നൽകണമെന്നുമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ

അനുച്ഛേദം**51** എ)ഇ : (സ്ത്രീയുടെ അന്തസ്സും അഭിമാനവും ഹനിക്കത്തക്ക പ്രവൃത്തികൾ ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്
.

ദേശീയതലം

ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ

സ്ത്രീകളുടെ അവകാശ സംരക്ഷണം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനായി **1990** ൽ ഇന്ത്യൻ പാർലമെൻറ് ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ നിയമം പാസാക്കുകയും തുടർന്ന് **1992** ൽ ജനുവരിയിൽ ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു

ദേശീയ വനിതാ നയം, 2001 (National Policy For the Empowerment of Women, 2001)

സ്ത്രീകളുടെ സാർവ്വതോന്മുഖമായ പുരോഗതി നേടിയെടുക്കുന്നതിന് വേണ്ട സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുക, അതിലൂടെ സ്ത്രീകളുടെ പൂർണ്ണ വ്യക്തി വികാസം സാധ്യമാക്കുക എന്നതാണ് **2001** ലെ ദേശീയ വനിതാ നയം മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന കാഴ്ച്ചപ്പാട് .സ്ത്രീകൾ ഇന്ന് നേരിടുന്ന എല്ലാവിധ വെല്ലുവിളികളേയും നേരിടാൻ അവരെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനും എല്ലാ തരത്തിലുമുള്ള അതിക്രമങ്ങളിൽ നിന്നും അവരെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പുതിയ ദേശീയ വനിതാനയം) National Policy For the Empowerment of Women, **2016)** കേന്ദ്രസർക്കാർ ഇതിനകം

പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട് .2001 ലെ നയത്തിന്റെ പരിഷ്കരിച്ച രൂപമാണ് 2016 ലെ കരട് നയം .2016 ലെ നയം അംഗീകരിക്കുന്നതോടെ 2001 ലെ നയം പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടാകുകയില്ല

.

സംസ്ഥാനതലം

സംസ്ഥാന വനിതാകമ്മീഷൻ

ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ നിയമം 1990 ൽ പാർലമെൻറ് പാസ്സാക്കിയതിനെ തുടർന്ന് 1990 ൽ കേരള നിയമസഭ കേരള സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ ബിൽ പാസ്സാക്കി രാഷ്ട്രപതിയുടെ അംഗീകാരത്തിനയച്ചെങ്കിലും രാഷ്ട്രപതിയുടെ അംഗീകാരം ലഭിച്ചത് 1995 ലാണ് .രാഷ്ട്രപതിയുടെ അംഗീകാരം ലഭിച്ചതിനെ തുടർന്ന് 1995 ൽ കേരള വനിതാ കമ്മീഷൻ നിയമം പാസ്സാക്കുകയും 1996 ൽ സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷൻ രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

ജാഗ്രതാസമിതി സംവിധാനം

സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ വർദ്ധിക്കുകയും അവ പരിഹരിക്കുന്നതിൻ പ്രാദേശികതലത്തിൽ ഇടപെട്ട് പരിഹാരം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൻ പ്രാദേശികതലത്തിൽ തന്നെ ഔദ്യോഗിക സംവിധാനം ഉണ്ടാകണമെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് സംസ്ഥാന വനിതാ കമ്മീഷന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ജില്ലാ–പ്രാദേശികതലങ്ങളിൽ ജാഗ്രതാസമിതികൾ ഉണ്ടാകണമെന്ന് തീരുമാനിച്ചത്.

സംസ്ഥാന വനിതാ നയം 2015

ദേശീയ വനിതാ നയം പ്രഖ്യാപിച്ചതിന്റെ തുടർച്ചയെന്നോണം 2005 ൽ സംസ്ഥാന വനിതാ നയം പ്രഖ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി .2009 ൽ അത് പരിഷ്കരിക്കുകയുണ്ടായി .തുടർന്ന് 2015 ൽ വീണ്ടും പരിഷ്കരിക്കുകയുണ്ടായി .അതിന് ശേഷം 2015 ൽ തന്നെ Gender Equity and Womens Empowerment Policy 2015 (GEWE 2015) എന്ന പേരിൽ വീണ്ടും പരിഷ്കരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.)GO) MS.(No.207/2015/SJD 16.04.2015)

നിയമവ്യവസ്ഥകൾ

<u>അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിനുള്ള നിയമങ്ങൾ</u>

ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമം 1860 (Indian Penal Code 1860)

ലൈംഗിക കുറ്റങ്ങൾ

1. പൊതു സ്ഥലത്തുവെച്ച് അശ്ലീല പ്രവൃത്തിചെയ്യുകയോ അസഭ്യം പറയുകയോ ചെയ്താൽ –294– വകുപ്പ് പ്രകാരം 3 മാസം വരെ കഠിന തടവും പിഴയും.
2. സ്ത്രീയെ തട്ടിക്കൊണ്ട് പോയി അവിഹിത ബന്ധത്തിനോ വിവാഹബന്ധത്തിനോ നിർബന്ധിക്കുന്നത് വകുപ്പ് 366 പ്രകാരം 10 വർഷം തടവും പിഴയും.
3. സ്ത്രീയെ മാനഹാനി വരുത്തണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ ആംഗ്യം കാണിക്കുകയോ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുകയോ വസ്തുക്കൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത്–509 വകുപ്പ് പ്രകാരം 3 വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
4. മാനഹാനി വരുത്തണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ സ്ത്രീയെ കൈയ്യേറ്റം ചെയ്താല് –354 വകുപ്പ് പ്രകാരം 1 വർഷം മുതൽ 5 വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
5. അശ്ലീല പരാമർശം നടത്തുന്നതും ശരീര ഭാഗങ്ങളിൽ സ്പർശിക്കുന്നത് മുതലായവയും –354 എ പ്രകാരം –3 വർഷം വരെ തടവോ പിഴയോ.

6. വിവസ്ത്രയാക്കിയാൽ –വകുപ്പ് **354** ബി പ്രകാരം **3** മുതൽ **7** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
7. ഒളിഞ്ഞുനോട്ടവും സ്വകാര്യപ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നത് ഫോട്ടോ എടുക്കുന്നതും മറ്റും **–354** സി പ്രകാരം **1** മുതൽ **3** വർഷം വരെ തടവോ പിഴയോ.
8. നിരന്തരം പിൻതുടർന്ന് ശല്യം ചെയ്യുക **–354** ഡി പ്രകാരം **3** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
9. ബലാൽസംഗം **–376** വകുപ്പ് പ്രകാരം **7** വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത കഠിന തടവോ അല്ലെങ്കിൽ ജീവപര്യന്തം വരെയാകാവുന്ന തടവോ പിഴയോ.
10. ബലാൽസംഗത്തിനിരയായ സ്ത്രീ മരിക്കാനിടയായാലോ ജീവച്ഛവമാക്കിയാലോ **–376**അ വകുപ്പ് പ്രകാരം **20** വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത കഠിന തടവോ /വധശിക്ഷയോ
11. കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം പിരിഞ്ഞു താമസിക്കുന്ന ഭാര്യയുടെ സമ്മതം കൂടാതെയുള്ള ലൈംഗികവേഴ്ച്ച **376** ബി പ്രകാരം **2** മുതൽ **7** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
12. അധികാരമുള്ള വ്യക്തി ബലാൽസംഗം ചെയ്താൽ **376–**സി വകുപ്പ് പ്രകാരം **5** വർഷം മുതൽ **10** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും
13. കൂട്ടബലാൽസംഗം **–376–**ഉ വകുപ്പ് പ്രകാരം **20** വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത കഠിന തടവും ജീവപര്യന്തം തടവും പിഴയും.

വിവാഹസംബന്ധമായ കുറ്റങ്ങൾ

1. നിയമ പ്രകാരം വിവാഹം കഴിക്കാതെ ഭാര്യയാണെന്ന് വിശ്വസിപ്പിച്ച് കൂടെ താമസ്സിപ്പിച്ച് ലൈഗീകബന്ധത്തിലേർപ്പെടുന്നത് **–493** വകുപ്പ് പ്രകാരം **10** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
2. ഭാര്യ ജീവിച്ചിരിക്കെ മറ്റൊരു വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് **–494** വകുപ്പ് പ്രകാരം **7** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
3. ആദ്യ വിവാഹം മറച്ചുവെച്ച് വിവാഹം കഴിക്കുന്നത് **–495** വകുപ്പ് പ്രകാരം **10** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും
4. നിയമസാധുതയില്ലെന്നറിഞ്ഞിട്ടും വഞ്ചിക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെയുള്ള സാധുതയില്ലാത്ത വിവാഹ ചടങ്ങ് നടത്തുന്നത് **–496** വകുപ്പ് പ്രകാരം **7** വർഷം വരെ തടവും പിഴയും.
5. വിവാഹിതയായ സ്ത്രീയെ ഭർത്താവിൽനിന്ന് അകറ്റി അവിഹിത വേഴ്ച നടത്താൻ തടഞ്ഞു വെക്കുന്നത് **–498** വകുപ്പ് പ്രകാരം **2** വർഷം തടവും പിഴയും.
6. സ്ത്രീധനം ആവശ്യപ്പെട്ടോ അല്ലാതെയോ ഭർത്താവോ**,** ബന്ധുക്കളോ ക്രൂരമായി പെരുമാറുന്നത് **– 498**എ വകുപ്പ് പ്രകാരം **3** വർഷം തടവോ**,** പിഴയോ.
7. വിവാഹത്തിന് **7** വർഷത്തിനുള്ളിൽ സ്ത്രീധനമരണം **–304** ബി.വകുപ്പ് പ്രകാരം **7** വർഷത്തിൽ കുറയാത്തതും ജീവപര്യന്ത്യം വരെയാകാവുന്നതുമായ ശിക്ഷ ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റം

നിയമങ്ങൾ

1) **ഗാർഹികപീഡനത്തിൽ നിന്ന് സ്ത്രീകൾക്കുള്ള സംരക്ഷണനിയമം,** 2005 (Protection of Women from Domestic Violence Act, 2005 **)**

- ഒരേ വീട്ടിൽ താമസിക്കുന്നതോ താമസിച്ചതോ ആയ ജന്മനാലുള്ള ബന്ധം**,** വിവാഹബന്ധം**,** കൂട്ടുകുടുംബബന്ധം**,** വിവാഹം കഴിക്കാതെയുള്ള ദാമ്പത്യബന്ധം എന്നീ ബന്ധത്തിലെ പുരുഷൻ ആ ബന്ധത്തിലെ സ്ത്രീയെ പീഡിപ്പിക്കുന്നത് ഗാർഹിക പീഡനമാണ്.

- ശാരീരികവും വാക്കാലോ വൈകാരികമോ ലൈംഗികമോ, സാമ്പത്തികമോ ആയ പീഡനങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും
- ഇത്തരം പരാതി ജില്ലയിലെ വനിതാ പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഓഫീസർ/സേവനദാതാക്കൾ മുതലായവർ മുമ്പാകെ നൽകാം
- മജിസ്ട്രേറ്റ് മുമ്പാകെ അഭിഭാഷകൻ മുഖാന്തിരവും നൽകാം
- സംരക്ഷണം, നഷ്ടപരിഹാരം, സാമ്പത്തിക നിവൃത്തി, കസ്റ്റഡി മുതലായ ഉചിതമായ ഉത്തരവ് കോടതി നൽകും
- ഇത് കൂടാതെ പരാതിക്കാരിക്ക് താമസിക്കുന്ന വീട്ടിൽ നിന്ന് ഇറക്കി വിടാതിരിക്കാനോ താമസസൗകര്യം ഒരുക്കാനോ ഉള്ള റെസിഡൻസ് ഓഡർ അഥവാ പാർക്കാനുള്ള ഉത്തരവും ലഭിക്കാം
- നിയമസഹായം, ചികിത്സാ സഹായം പാർക്കാനുള്ള സംവിധാനം, കൗൺസലിങ് എന്നിവ സൗജന്യമായി ലഭിക്കുന്നതിന് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു
- സംരക്ഷണ ഉത്തരവിന്റെ ലംഘനം ഒരു വർഷം വരെ തടവും 20,000 രൂപ പിഴ ശിക്ഷയും ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റകൃത്യമാണ്

2) സ്ത്രീധനനിരോധന നിയമം 1961 (Dowry Prohibition Act, 1961)

- വിവാഹബന്ധത്തിലെ ഒരു പക്ഷം മറുപക്ഷത്തിനോ അവരുടെ മാതാപിതാക്കൾക്കോ മറ്റ് ബന്ധുക്കൾക്കോ വിവാഹസമയത്തോ അതിന് മുമ്പോ ശേഷമോ, വിവാഹാനുബന്ധമായി നൽകുന്ന സ്വത്തോ, വിലമതിക്കുന്ന പാത്രങ്ങളോ നേരിട്ടോ പരോക്ഷമായോ ആയി നൽകുന്നതിനെയാണ് സ്ത്രീധനം എന്ന് നിയമം വിവരിക്കുന്നത്.
- മഹറും വധൂവരൻമാർക്കുള്ള വിവാഹസമയത്ത് നൽകപ്പെട്ട സമ്മാനങ്ങളും ഇതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടവയാണ്.
- സ്ത്രീധനം കൊടുക്കുന്നതും വാങ്ങുന്നതും അഞ്ച് വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത തടവും 15,000 രൂപ പിഴയും)വകുപ്പ് 3 (ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റകൃത്യമാണ്
- സ്ത്രീധനം ആവശ്യപ്പെടുന്നത് 6 മാസം മുതൽ 2 വർഷം വരെ തടവും 10,000 രൂപ വരെ പിഴയും)വകുപ്പ് 4) ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റമാണ്
- സ്ത്രീധനം സംബന്ധിച്ച് പരസ്യം നൽകുന്നത് –6 മാസം മുതൽ 5 വർഷത്തിൽ കുറയാത്ത തടവും 15,000 രൂപ വരെ പിഴയും)വകുപ്പ് 4 (ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റകൃത്യമാണ്
- വിവാഹത്തിന് മുമ്പ് ലഭിച്ച സ്ത്രീധനം വധുവിന് വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് മൂന്ന് മാസത്തിനുള്ളിൽ നൽകാതിരുന്നാൽ –6 മാസം മുതൽ 2 വർഷം വരെയും പിഴ 5000 രൂപ മുതൽ 10000/ രൂപ വരെയും)വകുപ്പ് 6) ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റമാണ്
- ഈ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതിലേക്കായി സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് എന്നിവിടങ്ങളിലായി മൂന്ന് മേഖലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരെ സ്ത്രീധനനിരോധന ഉദ്യോഗസ്ഥരായി നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

3) ഗർഭച്ഛിദ്രം നിയമം 1971 (Medical Termination of Pregnancy Act 1971)

- ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാനിയമത്തിലെ പല വ്യവസ്ഥകളും ഗർഭച്ഛിദ്രം ശിക്ഷാർഹമാക്കിയിട്ടുണ്ട് . എന്നാൽ ഗർഭിണിയായ സ്ത്രീയുടെ ജീവനോ ശാരീരികമാനസികാവസ്ഥക്കോ അപകടമുണ്ടാവുകയോ ഗർഭസ്ഥശിശുവിന് ശാരീരികമോ മാനസികമോ ആയ

തകരാറുണ്ടെങ്കിലോ, ബലാൽസംഗം മൂലമുള്ള, ഗർഭനിരോധന ഉപാധിയുടെ തകരാറുമൂലമോ ആൾ ഗർഭധാരണം സംഭവിച്ചതെങ്കിലോ; ആ സ്ത്രീയുടെയോ 18 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടിയെങ്കിൽ കുട്ടിയുടെ മാതാപിതാക്കളുടെയോ മനോരോഗിയെങ്കിൽ രക്ഷിതാവിന്റെയോ, സമ്മതത്തോടെ, ഗർഭച്ഛിദ്രം നടത്താവുന്നതാണ്.

- എന്നാൽ ഗർഭസ്ഥ ശിശുവിന് 12 ആഴ്ച്ചക്കും 20 ആഴ്ചക്കും ഇടയിൽ വളർച്ച പ്രാപിച്ചാൽ രണ്ട് രജിസ്റ്റേഡ് മെഡിക്കൽ പ്രാക്ടീഷണർമാരുടെ അഭിപ്രായത്തോടെ മാത്രമേ ഗർഭച്ഛിദ്രം നടത്താവൂ.

4) സ്ത്രീകളെ അപഹാസ്യമായി ചിത്രീകരിക്കൽ നിരോധന നിയമം 1986 (Indecent Representation of Women Prohibition Act, 1986)

- സ്ത്രീകളുടെ രൂപമോ ശരീരമോ ഏതെങ്കിലും പരസ്യത്തിലോ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിലോ എഴുത്തിലോ ചിത്രത്തിലോ മറ്റും അശ്ലീലമായോ അപഹാസ്യമായോ അപകീർത്തികരമായോ, പൊതുജനങ്ങളുടെ സന്മാർഗ്ഗികത നശിപ്പിക്കുകയോ ദൂഷിപ്പിക്കുകയോ ഹനിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന തരത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കുന്നത് 2 വർഷം വരെ തടവും 2000 രൂപ പിഴയും ലഭിക്കാവുന്ന കുറ്റമാണ്.
- ഇത് ആവർത്തിച്ചാൽ 6 മാസം മുതൽ 5 വർഷം തടവും 10000 രൂപ മുതൽ 1 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയും ലഭിക്കാം
- എന്നാൽ ശാസ്ത്രം, സാഹിത്യം, കല, വിദ്യാഭ്യാസം, മതപരമായ ആവശ്യം എന്നിവക്കായിട്ടാൾ മേൽ പറഞ്ഞ ചിത്രീകരണമെങ്കിൽ ഈ നിയമം ബാധകമല്ല

5) സൈബർ നിയമം 2000) വിവരസാങ്കേതിക നിയമം((Information Technology Act, 2000)

- കമ്പ്യൂട്ടർ, മൊബൈൽ ഫോൺ, ഡിജിറ്റൽ ക്യാമറ മുതലായ ഇലക്ട്രോണിക്ക് ഉപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചോ അവ ലക്ഷ്യം വച്ചോ നടത്തുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങളെയാൾ സൈബർ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ എന്ന് പറയുന്നത് .
- ഇത്തരം കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ വ്യക്തികൾക്കെതിരെയും സംഘങ്ങൾക്കെതിരെയും പൊതുസമൂഹത്തിനെതിരെയും ഉണ്ടാവാം.
- മൊബൈൽ /വെബ് ക്യാമറ വഴി സ്വകാര്യതയിലേക്കുള്ള കടന്നു കയറ്റം, ഇ-മെയിൽ മൊബൈൽ ഫോൺ മറ്റ് നവ മാധ്യമങ്ങൾ വഴി ശല്യപ്പെടുത്തൽ, സൈബർ ഇടങ്ങളിൽ പിൻതുടർന്ന് ശല്യപ്പെടുത്തൽ, കമ്പ്യൂട്ടർ /മൊബൈൽ ഫോൺ എന്തു ചെയ്യുന്നു എന്നറിയാൻ സ്പൈ സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾ ഉപയോഗിക്കൽ .ഇന്റർനെറ്റിലെ ഹിസ്റ്ററി പരിശോധിച്ച് ഭീഷണിപ്പെടുത്തൽ, ഇ-മെയിൽ സ്പൂഫിങ്ങ്, അശ്ലീല ചിത്രങ്ങൾ, മോർഫിങ്ങ് മുതലായവയാണ് സ്ത്രീകൾക്കെതിരെ പൊതുവെ നടക്കുന്ന സൈബർ കുറ്റങ്ങൾ.

കുറ്റകൃത്യങ്ങളും ശിക്ഷാവ്യവസ്ഥകളും

- കമ്പ്യൂട്ടർ ഹാക്ക് ചെയ്യുന്നത് 3 വർഷം വരെ തടവും 5 ലക്ഷം പിഴയും (വകുപ്പ് 66)
- മോഷ്ടിച്ച കമ്പ്യൂട്ടറും മറ്റും വാങ്ങുന്നത് 3 വർഷം വരെ തടവും 1 ലക്ഷം പിഴയും (വകുപ്പ് 66 B) മറ്റൊരാളുടെ പാസ്സ് വേഡ് ഉപയോഗിക്കുന്നത് 3 വർഷം വരെ തടവും 1 ലക്ഷം പിഴയും (വകുപ്പ് 66 C)
- കമ്പ്യൂട്ടറും മറ്റും ഉപയോഗിച്ചുള്ള വഞ്ചന 3 വർഷം വരെ തടവും 1 ലക്ഷം പിഴയും (വകുപ്പ് 66 D)

- മറ്റുള്ളവരുടെ സ്വകാര്യഭാഗങ്ങളുടെ ചിത്രമെടുക്കുകയോ, വിതരണം ചെയ്യുകയോ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് 3 വർഷം വരെ തടവും 2 ലക്ഷം പിഴയും (വകുപ്പ് 66 **E)**
- സൈബർ തീവ്രവാദം ജീവപര്യന്തം (വകുപ്പ് 66 **F)**
- അശ്ലീലമായ കാര്യങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് ആദ്യ തവണ 3 വർഷം വരെ തടവും 5 ലക്ഷം വരെ പിഴയും; കുറ്റം ആവർത്തിച്ചാൽ 5വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം വരെ പിഴയു (വകുപ്പ് 67)
- അശ്ലീലമായ ചിത്രങ്ങളും വീഡിയോയും മറ്റും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത് 5വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം പിഴയും; കുറ്റം ആവർത്തിച്ചാൽ 7വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം വരെ പിഴയും (വകുപ്പ് 67 **A)**
- ഓൺലൈനിൽ കുട്ടികളുടെ അശ്ലീല ചിത്രങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതും മറ്റും 5 വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം പിഴയും; ആവർത്തിച്ചാൽ 7 വർഷം വരെ തടവും 10 ലക്ഷം പിഴയും (വകുപ്പ് 67 **B)**

6) തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ)തടയൽ, നിരോധനം, പരിഹാരം (നിയമം**, 2013 (Sexual Harrassment of Women at Work Place (Prevention, Prohibition & Redressal (Act, 2013**

- തൊഴിലിടങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ തടയുക, നിരോധിക്കുക, പരിഹാരം കാണുക എന്നിവ ഈ നിയമം ലക്ഷ്യമിടുന്നു
- ഈ നിയമപ്രകാരം തൊഴിലിടങ്ങളിലെ ലൈംഗികപീഡനങ്ങൾ നിർവചിച്ചിട്ടുണ്ട്
- ശാരീരിക ലൈംഗികമായ കാര്യങ്ങൾക്ക് ആവശ്യപ്പെടുന്നതും അപേക്ഷിക്കുന്നതും
- അശ്ലീലസാഹിത്യപ്രദർശനം
- ലൈംഗിക ചുവയുള്ള സംസാരം
- ലൈംഗികച്ചുവയുള്ള വാക്കാലോ അല്ലാത്തതോ, ശാരീരികമോ ആയോ സ്വാഗതാർഹമല്ലാത്ത പ്രവൃത്തികൾ

മേൽ പറഞ്ഞ പ്രവൃത്തികൾ ഉൾപ്പടെയുള്ള സ്വാഗതാർഹമല്ലാത്ത, നേരിട്ടോ വ്യംഗ്യമായോ ഉള്ള പ്രവൃത്തികളെ ലൈംഗിക പീഢനമായി കണക്കാക്കാം.

- തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾക്കെതിരെ പരാതിപ്പെടാൻ എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഇന്റേണൽ കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണെന്നും അസംഘടിത മേഖലയിലെ സ്ത്രീകൾക്കായി ജില്ലാതലത്തിൽ ലോക്കൽ കമ്മിറ്റികൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണെന്ന് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു

7) മാതാപിതാക്കളുടേയും മുതിർന്ന പൗരരുടേയും പരിപാലനത്തിനും ക്ഷേമത്തിനുമുള്ള നിയമം**, 2007 (Maintenance and Welfare of Parents & Seniors Citizens Act 2007)**

- മുതിർന്ന പൗരർക്കെതിരെയുള്ള ചൂഷണം തടയുവാനും അവരുടെ സംരക്ഷണത്തിനും ക്ഷേമത്തിനും ഊന്നൽ കൊടുക്കുവാനും ഈ നിയമം ലക്ഷ്യമിടുന്നു.
- മാതാപിതാക്കളുടെ സ്വത്തുക്കൾ ലഭിക്കാൻ അർഹതയുള്ള അവരുടെ ബന്ധുക്കളെയും പൗരരുടെ സംരക്ഷണ ചെലവ് നല്കുവാൻ മക്കളെയും പേരക്കുട്ടികളെയും മക്കളില്ലാത്ത മുതിർന്ന പൗരർക്ക് അവരുടെ സ്വത്തുകൾ ലഭിക്കാൻ അർഹതയുള്ള അവരുടെ ബന്ധുക്കളെയും ഈ നിയമം ഉത്തരവാദിത്തപ്പെടുത്തുന്നു .

- ഇത് കൂടാതെ രണ്ടാനച്ഛനും രണ്ടാനമ്മക്കും ദത്തെടുത്ത മാതാപിതാക്കൾക്കും ഈ നിയമം സംരക്ഷണം നല്കുന്നു.
- ഇവ നേടിയെടുക്കുന്നതിൻ സംരക്ഷണ ട്രൈബ്യൂണലിനായി ആർ.ഡി.ഒ കോടതിയെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- 10000 രൂപയാണ് പരമാവധി ലഭിക്കാവുന്ന സംരക്ഷണ ചെലവ്
- 60 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞവരെയാൾ മുതിർന്ന പൗരരായി കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത് . എന്നാൽ ഈ നിയമ പ്രകാരമുള്ള സംരക്ഷണത്തിൻ മാതാപിതാക്കൾക്ക് **60** തികയണമെന്നില്ല.
- മുതിർന്ന പൗരരെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നത്, മൂന്ന് മാസം തടവും **5000** രൂപ പിഴശിക്ഷയും ലഭിക്കുന്ന കുറ്റമാണ്)വകുപ്പ്(24
- ഈ നിയമം നിലവിൽ വന്നതിൻ ശേഷം, തന്നെ സംരക്ഷിക്കുമെന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ വിശ്വസിച്ച് ഏതെങ്കിലും മുതിർന്ന പൗരർ , തന്റെ സ്വത്തുകൾ ആർക്കെങ്കിലും കൈമാറ്റം ചെയ്യുകയും, എന്നാൽ വസ്തുകൈപ്പറ്റിയയാൾ പിന്നീട് ആ വ്യവസ്ഥയിൽ വീഴ്ച്ച വരുത്തുകയും ചെയ്താൽ ആ വസ്തുകൈമാറ്റം അസാധുവാക്കുവാൻ ട്രൈബ്യൂണലിനെ)ആർ.ഡി.ഒ കോടതിയെ (സമീപിക്കാവുന്നതാണ്) .വകുപ്പ്**23**(

8) ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ നിയമം**, 1973 (Code of Criminal Procedure Act, 1973)**

- ഒരു സ്ത്രീയെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യുമ്പോൾ അവരുടെ അന്തസ്സിനെ ഹനിക്കാത്ത തരത്തിൽ മറ്റൊരു സ്ത്രീയെ കൊണ്ട് മാത്രമേ ദേഹ പരിശോധന നടത്താവൂ –വകുപ്പ് **51 (2), 100(3)**
- സ്ത്രീയാൾ പ്രതിയെങ്കിൽ അവരുടെ ദേഹപരിശോധന ഒരു വനിതാ ഡോക്ടറെ കൊണ്ട് മാത്രമേ നടത്തിക്കാവൂ –വകുപ്പ് **53(2)**
- പോലീസ് സാക്ഷിമൊഴി സ്ത്രീകൾ താമസിക്കുന്നിടത്ത് വന്ന് എടുക്കേണ്ടതാൾ . അതായത് സാക്ഷിയായി മൊഴി എടുക്കാൻ അവരെ സ്റ്റേഷനിൽ വിളിച്ച് വരുത്തരുത്.
- ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യത്തിനിരയാവുന്ന സ്ത്രീക്ക് മാനസികമോ ശാരീരികമോ ആയ അവശതകൾ ഉണ്ടായാൽ അവരുടെ മൊഴി അവരുടെ വീട്ടിലോ അവർക്ക് സൗകര്യപ്രദമാകുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും സ്ഥലത്തോ വച്ച് എടുക്കേണ്ടതും അത് വീഡിയോ റെക്കോർഡ് ചെയ്യേണ്ടതും കഴിവതും വേഗത്തിൽ മജിസ്ട്രേറ്റ് മുമ്പാകെ **164** സ്റ്റേറ്റ്മെൻറ് എടുപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്)വകുപ്പ് **154)**
- എല്ലാ ലൈംഗികകുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും പോലീസ് ഉടനടി മജിസ്ട്രേറ്റ് മുമ്പാകെ **164** സ്റ്റേറ്റ്മെൻറ് എടുപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്)വകുപ്പ് **164)**

ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യത്തിനിരയാവുന്നവർക്ക് എല്ലാ ആശുപത്രികളിലും വൈദ്യസഹായം സൗജന്യമായി നല്കേണ്ടതാണ്).വകുപ്പ് **357** സി(

<u>വ്യക്തി നിയമങ്ങൾ:</u>

സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളിൽ വിവാഹം, പിൻതുടർച്ച മുതലായവ വിഷയങ്ങൾതീരുമാനിക്കുന്നത് മതാധിഷ്ഠിതമായ വ്യക്തി നിയമങ്ങളാണ് **.**

വിവാഹ നിയമങ്ങൾ

a) ഹിന്ദു വിവാഹ നിയമം

1955 ലെ ഹിന്ദു വിവാഹ നിയമം അനുസരിച്ച് മാത്രമേ ഹിന്ദു വിവാഹം നടത്താൻ പാടുള്ളൂ .ഇത്തരം വിവാഹം നടത്താനും വേർപ്പെടുത്താനും പല വ്യവസ്ഥകളും പാലിക്കേണ്ടതുണ്ട് .

1. വിവാഹം അസാധുവാക്കൽ
2. ദാമ്പത്യ ബന്ധം പുനഃസ്ഥാപിക്കൽ
3. ജുഡീഷ്യൽ സെപ്പറേഷൻ
4. വിവാഹമോചനം
5. ഉഭയ സമ്മതപ്രകാരമുള്ള വിവാഹ മോചനം

മേൽ പറഞ്ഞവയുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഹിന്ദു വിവാഹ നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

b) **ക്രിസ്ത്യൻ വിവാഹ നിയമം.**

1872 ലെ ഇന്ത്യൻ ക്രിസ്ത്യീയ സിവിൽ മാര്യേജ് നിയമപ്രകാരമാണ് വിവാഹം .വിവാഹമോചനം സംബന്ധിച്ചുള്ളത് ഇന്ത്യൻ വിവാഹമോചന നിയമമാണ് .

1. വിവാഹ മോചനം
2. ഉഭയ സമ്മതപ്രകാരമുള്ള വിവാഹ മോചനം
3. വിവാഹം അസാധുവാക്കൽ

മേൽ പറഞ്ഞവ ഈ നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

c) **മുസ്ലിം വിവാഹ നിയമം.**

1. മുസ്ലീം വിവാഹം, ആചാരപ്രകാരം ഒരു കരാർ ആയിട്ടാണ് കണക്കാക്കുന്നത് .
2. വിവാഹമോചനം രണ്ട് തരത്തിലാവാം

a) കോടതി മുഖേന അല്ലാതെ നടത്തുന്നത്
b) കോടതി മുഖേന നടത്തുന്നത്

കോടതി മുഖേന അല്ലാതെ –തലാഖ് ചൊല്ലിയും ഉഭയസമ്മതപ്രകാരവും വിവാഹബന്ധം ഒഴിയാം.

മുസ്ലീം വിവാഹമോചന നിയമം 1939 **(Dissolution of Muslim Marriage Act 1939)** പ്രകാരമുള്ള ഒമ്പത് കാരണങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ മുസ്ലീം സ്ത്രീക്ക് കോടതി മുഖേന വിവാഹമോചനം നേടാം.

സ്പെഷൽ മാര്യേജ് ആക്ട് 1954 (Special Marriage Act 1954)

ഈ നിയമം **1955** ൽ നിലവിൽ വന്നു .ഇത് പ്രകാരം പ്രായപൂർത്തിയായ വ്യത്യസ്ഥ മത വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്ക് തമ്മിൽ നിബന്ധനകൾ പാലിച്ച് വിവാഹം കഴിക്കാൻ നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു .ഈ നിയമത്തിൽ ദാമ്പത്യബന്ധം പുനഃസ്ഥാപിക്കൽ, കാരണസഹിതം വിവാഹമോചനം എന്നിവക്കും വ്യവസ്ഥയുണ്ട് .

ഒരിക്കൽ വിവാഹം കഴിച്ചാൽ കുടുംബകോടതി വഴിയെ വിവാഹമോചനം നടത്താൻ കഴിയൂ.

ജീവനാംശ നിയമങ്ങൾ

ജീവനാംശം എന്നതിൽ ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, പാർപ്പിടം, വിദ്യാഭ്യാസ ചെലവ്, വൈദ്യപരിശോധന,ചികിൽസ, ആരോഗ്യ പരിപാലന ചെലവുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഹിന്ദു സ്ത്രീകൾക്ക്

ഹിന്ദു അഡോപ്ഷൻ & മെയിന്റനൻസ് നിയമപ്രകാരം വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ചെലവിന് ലഭിക്കും.

മുസ്ലിം സ്ത്രീകൾക്ക്

സ്ത്രീക്ക് വ്യക്തി നിയമപ്രകാരവും **1986** ലെ വിവാഹ മോചിതരുടെ അവകാശ സംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരവും ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമത്തിന്റെ **125** –ാം വകുപ്പ് പ്രകാരവും ഈ വിഭാഗത്തിൽപെട്ടവർക്ക് ജീവനാംശം ലഭിക്കും.

ക്രിസ്ത്യൻ സ്ത്രീകൾക്ക്

ക്രൈസ്തവർക്കായി പ്രത്യേക ജീവനാംശ നിയമങ്ങൾ ഇല്ലെങ്കിലും ക്രിമിനൽ നടപടി നിയമം വകുപ്പ് **125** പ്രകാരം ഈ വിഭാഗത്തിൽപെട്ടവർക്ക് ജീവനാംശം ലഭിക്കും.

<u>പിൻതുടർച്ചാവകാശ നിയമങ്ങൾ</u>

- **ഹിന്ദു**

  1956 ലെ ഹിന്ദു പിൻതുടർച്ചാവകാശം ആണ് ബാധകമാകുക ഇത് പ്രകാരം മാതാപിതാക്കളുടെ സ്വത്തിന് പെൺമക്കൾക്കും തുല്യാവകാശം ഉണ്ട്.

- **ക്രിസ്ത്യൻ**

  1925 ലെ ഇന്ത്യൻ പിൻതുടർച്ചാനിയമം ആണ് ബാധകമാവുക .ഇത് പ്രകാരം പെൺമക്കൾക്കും തുല്യാവകാശം കൈവന്നിരിക്കുന്നു.

- **മുസ്ലിം**

  ഇസ്ലാമിക സ്വത്ത് നിയമപ്രകാരമാണ് അവകാശം

<u>തൊഴിൽ നിയമങ്ങൾ</u>

1. ഫാക്ടറി നിയമം **1948 (Factories Act 1948)**
   - സൗകര്യപ്രദമായ **Toilets** എല്ലാ ഫാക്ടറിയിലും ഉണ്ടാവണം
   - 30 ൽ കൂടുതൽ സ്ത്രീകൾ ജോലി ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനമാണെങ്കിൽ **6** വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾക്കായി ക്രഷുകൾ ഉണ്ടാവണം
   - ചില സാഹചര്യങ്ങൾ ഒഴികെ രാവിലെ **6** മണിക്ക് മുതൽ വൈകുന്നേരം **7** മണിവരെ സ്ത്രീകളെ ജോലി എടുപ്പിക്കാവൂ
2. എംപ്ലോയീസ് സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഷുറൻസ് നിയമം **1948 (ESI Act(**
   - പ്രസവാനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കാൻ അർഹത നൽകുന്നു
3. മൈൻസ് നിയമം **1952 (Mines Act 1952)**
   - സ്ത്രീകളെ കൊണ്ട് ജോലി എടുപ്പിക്കരുത്
   - രാത്രി **7** മുതൽ രാവിലെ **6** വരെ മൈനുകളിൽ ജോലി എടുപ്പിക്കരുത്
4. പ്രസവാനുകൂല്യ നിയമം **1961 (Maternity Benefit Act 1961) & 2017** ലെ ഭേദഗതികൾ
   - ബാധകമായ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് പ്രസവാനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കും**,** ഗർഭിണിയായിരിക്കുമ്പോഴോ**,** പ്രസവമോ**,** ഗർഭം അലസലോ അലസിപ്പിക്കലോ നടന്നാലോ അവധി നൽകേണ്ടതാണ് .അവരുടെ ആരോഗ്യസ്ഥിതി അനുസരിച്ച് ജോലിസമയങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുമാണ്.
   - കുഞ്ഞിന് **15** മാസം ആകും വരെ ദിവസേന രണ്ട് പ്രാവശ്യം മുലയൂട്ടാനും അവസരം നൽകണം
   - ഈ അനുകൂല്യങ്ങൾക്ക് പകരമായി ശമ്പളത്തിൽ നിന്ന് തുക വസൂലാക്കാൻ പാടില്ല.
5. തുല്യവേതന നിയമം**, 1976 (Equal Remuneration Act 1976),** ലിംഗവിവേചനമില്ലാതെ തുല്യ ജോലിക്ക് തുല്യവേതനം നൽകേണ്ടത് തൊഴിലുടമയുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ .
6. തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ)തടയൽ**,** നിരോധനം**,** പരിഹാരം (നിയമം **2013** – തൊഴിലിടങ്ങളിലെ ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങളിൽ നിന്ന് സംരക്ഷണത്തിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ**,** സംവിധാനങ്ങൾ.

അനുബന്ധം-2

സ്ത്രീകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള വിവിധ സംവിധാനങ്ങൾ

ക്രമ നം	സംവിധാനം	ബാധകമായ നിയമങ്ങൾ	ആരെ / എവിടെ ബന്ധപ്പെടണം	ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടി വരുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ
1.	Women Protection Officer	DV Act 2005	14 ജില്ലകളിലെയും Women Protection Officerമാർ	സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ഗാർഹിക പീഡനങ്ങൾ
2.	സ്ത്രീധന നിരോധന ഓഫീസർ – ജില്ല വനിതാശിശു വികസന ഓഫീസർ	സ്ത്രീധന നിരോധന നിയമം 1961	ജില്ല വനിതാശിശു വികസന ഓഫീസർ/വനിത സംരക്ഷണ ഓഫീസർ	സ്ത്രീധനം സംബന്ധിച്ചുള്ള പരാതികൾ
3.	നിർഭയ സെൽ	Nirbhaya Policy 2012, POCSO 2012 തൊഴിലിടങ്ങളിൽ ലൈംഗികാതിക്രമം തടയൽ നിയമം 2013	തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജാഗ്രതസമിതികൾ, ജില്ലാ തല നിർഭയസെൽ, സംസ്ഥാന നിർഭയസെൽ	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ
4.	KELSA/ DLSA/ TLSC		KELSA സംസ്ഥാനതല യൂണിറ്റ്, DLSA ജില്ലാതല യൂണിറ്റുകൾ, TLSA താലൂക്ക് തല യൂണിറ്റുകൾ	പീഡനത്തിനും അതിക്രമങ്ങൾക്കും ഇരയാകുന്നവർക്ക് നിയമസഹായം ജാഗ്രതസമിതികൾക്ക് നിയമാസഹായ പരിശീലനങ്ങൾ
5.	Sakhi One Stop Centre	നിർഭയ പദ്ധതി	വനിതാ സംരക്ഷണ ഓഫീസർ	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ, സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ഗാർഹിക പീഡനങ്ങൾ
6.	പ്രത്യേക പോലീസ് ഓഫീസർ (OSCC)	നിർഭയ പദ്ധതി	ജില്ലാത്തലത്തിൽ പ്രത്യേക ചുമതലയുള്ള കുറഞ്ഞത് 7 പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർമാർ	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരെയുള്ള എല്ലാ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെയും അന്വേഷണം, അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയായവർക്ക് വേണ്ട സഹായം
7.	പ്രത്യേക മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ	DV Act 2005	സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ജില്ല-താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ	ഗാർഹീകപീഡനം, ലൈംഗിക പീഡനം എന്നിവയ്ക്ക് വിധേയരാവുന്ന സ്ത്രീകൾ
8.	പ്രത്യേക മെഡിക്കൽ ഓഫീസർ (OSCC)	നിർഭയ പദ്ധതി	ജില്ല-താലൂക്ക് ആശുപത്രികളിലെ പ്രത്യേകം ചുമതല പ്പെടുത്തിയ ഗൈനക്കോള ജിസ്റ്റുകൾ	സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ
9.	വനിതാ കമ്മീഷൻ	ദേശീയ-സംസ്ഥാന വനിതാകമ്മീഷൻ നിയമം	സംസ്ഥാന വനിതാകമ്മീഷൻ	എല്ലാ അവകാശനിഷേധങ്ങളിൽ നിന്നും സ്ത്രീകൾക്ക് സംരക്ഷണം ലഭിക്കാൻ

വനിതാ ക്ഷേമ പദ്ധതികൾ

ക്രമ നം	പദ്ധതിയുടെ പേര്	ഉപഭോക്താവ്
1.	PMMY (പ്രധാനമന്ത്രി മാതൃ വന്ദന യോജന)	• ആദ്യ പ്രസവം- 5000/- രൂപ • രണ്ടാമത്തെ പ്രസവം- 6000/- രൂപ വരുമാന പരിധി (വാർഷികം)- 8,00,000/- രൂപ
2.	അഭയകിരണം	ആരും സംരക്ഷിക്കാൻ ഇല്ലാത്ത മുതിർന്ന വനിതകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നവർക്കുള്ള ധനസഹായം (പ്രതിമാസം 1000/- രൂപ)
3.	സഹായഹസ്തം	വിധവകൾക്കുള്ള സ്വയം തൊഴിൽ ധനസഹായം- 30,000/- രൂപ
4.	പടവുകൾ	വിധവകളുടെ മക്കളായ പ്രൊഫെഷനൽ കോഴ്സുകളക്ക് പഠിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കുള്ള സ്കോളർഷിപ്പ് [(ട്യൂഷൻ ഫീസ്, ഹോസ്റ്റൽ ഫീസ് ഉൾപ്പെടെ) സർക്കാർ ക്വോട്ടയിലുള്ള അഡ്മിഷൻ ആയിരിക്കണം
5.	Poshan Abhiyan	കേരളത്തിലെ അമ്മമാരിലും കുട്ടികളിലും ഉണ്ടാകുന്ന പോഷണക്കുറവ് പരിഹരിക്കാൻ അംഗനവാടി കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്നു
6.	MANGALYA	വിധവകളുടെ പുനർവിവാഹ സഹായം 25,000/- രൂപ (BPL ആയിരിക്കണം below 18-50 yrs)
7.	PARINAYA	ശാരീരിക വൈകല്യമുള്ള പെൺകുട്ടികൾക്കും ശാരീരിക വൈകല്യമുള്ള മാതാപിതാക്കളുടെ പെൺകുട്ടികൾക്കും വിവാഹ സഹായം നൽകുന്നു 30,000/- രൂപ
8.	SNEHASPARSHAM	അവിവാഹിതരായ അമ്മമാരെ സഹായിക്കാനും സംരക്ഷിക്കാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു 65 വയസ്സിന് താഴെയുള്ളവർ സർക്കാരിന്റെ മറ്റ് പെൻഷൻ പദ്ധതികളുടെ സ്വീകർത്തവാകരുത് പ്രതിമാസം 1000/- രൂപ
9.	ജനനി-ജന്മരക്ഷ പദ്ധതി	ഗർഭത്തിന്റെ മൂന്നാം മാസം മുതൽ കുട്ടിക്ക് ഒരു വയസ്സ് തികയുന്ന വരെ 18 മാസത്തേക്ക് പ്രതിമാസം 2000/- രൂപ
10.	JANANI SISHU SURAKSHA KARYAKRAM	ഗ്രാമീണ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സാധാരണ പ്രസവങ്ങളും സിസേറിയനുകളും രോഗികളായ നവജാതശിശുക്കളും ഗർഭിണികൾക്കും പൂർണമായും സൗജന്യമായും സേവനങ്ങൾ നല്കുന്നു 30 ദിവസ സേവനം
11.	SARANYA	സംസ്ഥാനത്തെ ഏറ്റവും പിന്നോക്കം നില്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ ഉന്നമനത്തിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതി വിധവകളും വിവാഹമോചിതരായ സ്ത്രീകൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതി സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് 50,000/- രൂപ നല്കുന്നു
12.	ASWASA NIDHI	ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ, ഗാർഹീക പീഡനം, ആസിഡ് ആക്രമണം എന്നിവയുടെ ഇരകൾക്ക് നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം നല്കുന്ന നഷ്ടപരിഹാരം അക്രമത്തിലേറ്റ ആഗാധത്തിന്റെ തോതനുസരിച്ച് കുറഞ്ഞത് 25,000/- മുതൽ 2,00,000/- രൂപ വരെ നഷ്ട പരിഹാരം നല്കുന്നു
13.	MATHRU-JYOTHI	കാഴ്ച വൈകല്യമുള്ള അമ്മമാർക്ക് പ്രസവ ശേഷം കുഞ്ഞിന്റെ സഹായത്തിനും പോഷണത്തിനും കുട്ടിക്ക് 2 വയസ്സ് തികയുന്നത് വരെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം ഒരുക്കുന്നതിനായി സാമ്പത്തിക സഹായം നല്കുന്നു 2000/- രൂപ ധനസഹായം
14.	പ്രത്യാശ	സാമ്പത്തികമായി ദരിദ്രരായ മാതാപിതാക്കളെ അവരുടെ പെണ്മക്കളുടെ വിവാഹത്തിനായി സഹായിക്കുന്ന പദ്ധതി
15.	സ്നേഹസാന്ത്വനം	എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിതബാധിതർക്കുള്ള ധനസഹായം
16.	PM-SVANIDHI	നഗരസഭ പ്രദേശങ്ങളിൽ വഴിയോര കച്ചവടം നടത്തുന്നവർക്കുള്ള സബ്സിഡിയോട് കൂടിയ വായ്പ പദ്ധതി

സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ- ഇടപെടൽ സാധ്യതകൾ

KERALA INSTITUTE OF LOCAL ADMINISTRATION

സ്ത്രീകളുടെ അവകാശസംരക്ഷണ പ്രഖ്യാപനങ്ങൾ

ഭരണഘടനാവ്യവസ്ഥകൾ

- അനുച്ഛേദം 14 : തുല്യതയ്ക്കുള്ള അവകാശം
- അനുച്ഛേദം 15 : വിവേചനരാഹിത്യം.
- അനുച്ഛേദം 15 (3) : സ്ത്രീകൾക്ക് വേണ്ടി പ്രത്യേക നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ ഭരണകൂടത്തെ അധികാരപ്പെടുത്തൽ
- അനുച്ഛേദം 16 : സർക്കാർ ജോലിയിൽ അവസരസമത്വം
- അനുച്ഛേദം 19

1. അഭിപ്രായ പ്രകടനത്തിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം
2. സമ്മേളന സ്വാതന്ത്ര്യം
3. സംഘടനാ സ്വാതന്ത്ര്യം
4. സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം
5. താമസിക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യം
6. തൊഴിൽ, ബിസിനസ് മുതലായവ നടത്താനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം

- അനുച്ഛേദം 21 : അന്തസ്സോടെയും മറ്റും ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശം, വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യം
- അനുച്ഛേദം 23 : മനുഷ്യക്കടത്ത്, നിർബന്ധിത തൊഴിൽ മുതലായ ചൂഷണത്തിൽ നിന്നുമുള്ള സംരക്ഷണം
- അനുച്ഛേദം 32 : ഭരണഘടന വാഗ്ദാനം നൽകുന്ന അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കപ്പെട്ടാൽ അത് നേടിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള പരിഹാരങ്ങൾ
- അനുച്ഛേദം 39 : തുല്യ ജോലിക്ക് തുല്യ വേതനം, കഴിവിനു യോജിക്കാത്ത ജോലി എടുക്കാൻ നിർബന്ധിക്കരുതെന്ന നിർദ്ദേശം
- അനുച്ഛേദം 42 : ജോലി സ്ഥലം ആരോഗ്യകരമാകണമെന്നും പ്രസവാനുകൂല്യം നൽകണമെന്നുമുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ
- അനുച്ഛേദം 51എ)ഇ : (സ്ത്രീയുടെ അന്തസ്സും അഭിമാനവും ഹനിക്കത്തക്ക പ്രവൃത്തികൾ ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്

നയങ്ങളും കമ്മീഷനുകളും

- ദേശീയ വനിതാ നയം
- ദേശീയ വനിതാ കമ്മീഷൻ
- സംസ്ഥാന വനിതാകമ്മീഷൻ
- സംസ്ഥാന വനിതാ നയം 2015
- ജാഗ്രതാസമിതി സംവിധാനം

പ്രധാനപ്പെട്ട നിയമങ്ങൾ

- ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങളില് നിന്നും കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന നിയമം - 2012 (POCSO Act-2012)
- 2005 ലെ ഗാർഹിക പീഢന നിരോധന നിയമം
- സ്ത്രീധനിരോധന നിയമം, 1961
- തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ (തടയൽ നിരോധനം , പരിഹാരം) നിയമം ,2013

സംവിധാനങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ , ഇടപെടലുകൾ

- കേന്ദ്ര സംവിധാനങ്ങളും പദ്ധതികളും
- സംസ്ഥാന സംവിധാനങ്ങളും പദ്ധതികളും
- വിവിധ വകുപ്പുകളിലുള്ള ലിംഗ നീതിയ്ക്കായുള്ള പദ്ധതികള്
- ട്രാൻസ് ജെന്റർ വ്യക്തികൾക്കുള്ള സംവിധാനങ്ങളും പദ്ധതികളും

ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ച

- ആറ് ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിക്കുന്നു
- സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ മൂന്നു ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ച ചെയ്യുന്നു
- സ്ത്രീകൾക്കായുള്ള നിയമങ്ങൾ മൂന്നു ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ച ചെയ്യുന്നു

അവതരണം -ഗ്രൂപ്പ്

നിയമങ്ങൾ

- ലൈംഗിക അതിക്രമങ്ങളില് നിന്നും കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന നിയമം - **2012 (POCSO Act-2012)**
- 2005 ലെ ഗാർഹിക പീഢന നിരോധന നിയമം
- സ്ത്രീധനിരോധന നിയമം, 1961
- തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ (തടയൽ നിരോധനം , പരിഹാരം) നിയമം ,2013

നന്ദി

മോക്ക് അവതരണം

<u>ബാല ബാലികാ സഭ / മഹിളാസഭ</u>

മോക്ക് അവതരണത്തിന് മുമ്പായി ഫെസിലിറ്റേറ്റർ പങ്കാളികൾക്ക് എങ്ങിനെയാണ് അവതരിപ്പിക്കേണ്ടത് എന്ന ഒരു വിവരണം നൽകണം. ബാല ബാലികാ സഭയും മഹിളാ സഭയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിൽ ചെയ്യുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയെന്ന് പറയണം. പരിശീലക പരിശീലനത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള മുഴുവൻ ആളുകളെയും ഉചിതമായ രീതിയിൽ അഞ്ച് ഗ്രൂപ്പാക്കി തിരിക്കണം. ഓരോ ഗ്രൂപ്പിനും തയ്യാറാകുവാൻ 20 മിനിറ്റ് സമയം വീതം നൽകണം. തുടർന്ന് കോൺഫിഡൻസുള്ള രണ്ട് ഗ്രൂപ്പുകളെ അവതരിപ്പിക്കാൻ ക്ഷണിക്കണം. ഗ്രൂപ്പുകളുടെ അവതരണം നടക്കുമ്പോൾ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ മറ്റ് പങ്കാളികളോട് അവതരണം ശ്രദ്ധിക്കാനും ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിവെയ്ക്കാനും പറയണം. അവതരണങ്ങൾക്ക് ശേഷം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ പങ്കാളികളോട് അവതരിപ്പിക്കാൻ പറയണം.

ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചക്കുള്ള വിഷയങ്ങൾ –

ബാല ബാലികാ സഭ	മഹിളാസഭ
• വിദ്യാഭ്യാസം • ആരോഗ്യം (ശാരീരികം, മാനസികം) • പോഷണം • സംരക്ഷണവും സുരക്ഷയും • കലാകായിക വിനോദം • നൈപുണ്യ വികസനം • പങ്കാളിത്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾ • പാർശ്വവൽകൃത കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ • ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ • മറ്റ് പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങൾ	• വിദ്യാഭ്യാസം • ആരോഗ്യം (ശാരീരികം, മാനസികം) • തൊഴിലും വരുമാനവും • വീട്ടിനകത്തും പൊതുഇടങ്ങളിലും അനുഭവപ്പെടുന്ന വിവേചനങ്ങളും അതിക്രമങ്ങളും • കലാകായിക സാഹിത്യ മേഖലകളിലെ അവതരണങ്ങൾ • സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക പദവി ഉയർത്തൽ • വിനോദം, വിശ്രമം
** പട്ടികയിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളോടൊപ്പം, അതായത് പ്രദേശത്തെ സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും അനുഭവിക്കുന്ന പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങൾ കൂടി പരമാവധി ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ ശ്രമിക്കണം.*	

അജണ്ട പ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആണ് ബാല ബാലികാ സഭയിലും മഹിളാ സഭയിലും നടക്കേണ്ടത്. ആയതിനാൽ മോക്ക് അവതരണത്തിലും ഇത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. സ്വാഗതം പറയുന്ന ആൾ സഭകളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ പറയണം. അദ്ധ്യക്ഷൻ/അദ്ധ്യക്ഷ കാര്യങ്ങൾ കൃത്യമായി നടക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തണം.

തുടർന്ന് ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കാൻ സമയം നൽകണം. അവതരണത്തിൽ പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ വരുന്നുണ്ടോ എന്ന് ശ്രദ്ധിക്കണം. അദ്ധ്യക്ഷർ വന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളെ ക്രോഡീകരിച്ച് സംസാരിക്കണം. ഐ.സി.ഡി.എസ് സൂപ്പർവൈസർ നന്ദി പറഞ്ഞ് ബാല ബാലികാ സഭയും മഹിളാസഭയും അവസാനിപ്പിക്കണം.

മോക്ക് അവതരണം

1. മോക്ക് അവതരണത്തിന് മുമ്പായി ഫെസിലിറ്റേറ്റർ പങ്കാളികൾക്ക് എങ്ങിനെയാണ് അവതരിപ്പിക്കേണ്ടത് എന്ന ഒരു വിവരണം നൽകണം.
2. ബാല ബാലികാ സഭയും മഹിളാ സഭയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിൽ ചെയ്യുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയെന്ന് പറയണം.
3. പരിശീലക പരിശീലനത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള മുഴുവൻ ആളുകളെയും ഉചിതമായ രീതിയിൽ അഞ്ച് ഗ്രൂപ്പാക്കി തിരിക്കണം.
4. ഓരോ ഗ്രൂപ്പിനും തയ്യാറാകുവാൻ 20 മിനിറ്റ് സമയം വീതം നൽകണം.

5. കോൺഫിഡൻസുള്ള രണ്ട് ഗ്രൂപ്പുകളെ അവതരിപ്പിക്കാൻ ക്ഷണിക്കണം.
6. ഗ്രൂപ്പുകളുടെ അവതരണം നടക്കുമ്പോൾ ഫെസിലിറ്റേറ്റർ മറ്റ് പങ്കാളികളോട് അവതരണം ശ്രദ്ധിക്കാനും ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിവെയ്ക്കാനും പറയണം.
7. അവതരണങ്ങൾക്ക് ശേഷം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ പങ്കാളികളോട് അവതരിപ്പിക്കാൻ പറയണം.

ബാല ബാലികാ സഭ

- വിദ്യാഭ്യാസം
- ആരോഗ്യം (ശാരീരികം, മാനസികം)
- പോഷണം
- സംരക്ഷണവും സുരക്ഷയും
- കലാകായിക വിനോദം
- നൈപുണ്യ വികസനം
- പങ്കാളിത്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- പാർശ്വവൽകൃത കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ
- ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ
- മറ്റ് പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങൾ

മഹിളാസഭ

- വിദ്യാഭ്യാസം
- ആരോഗ്യം (ശാരീരികം, മാനസികം)
- തൊഴിലും വരുമാനവും
- വീട്ടിനകത്തും പൊതുഇടങ്ങളിലും അനുഭവപ്പെടുന്ന വിവേചനങ്ങളും അതിക്രമങ്ങളും
- കലാകായിക സാഹിത്യ മേഖലകളിലെ അവതരണങ്ങൾ
- സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക പദവി ഉയർത്തൽ
- വിനോദം, വിശ്രമം

8. അജണ്ട പ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആണ് ബാല ബാലികാ സഭയിലും മഹിളാ സഭയിലും നടക്കേണ്ടത്.
9. ആയതിനാൽ മോക്ക് അവതരണത്തിലും ഇത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.
10. സ്വാഗതം പറയുന്ന ആൾ സഭകളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ പറയണം.
11. അദ്ധ്യക്ഷൻ/അദ്ധ്യക്ഷ കാര്യങ്ങൾ കൃത്യമായി നടക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തണം.
12. തുടർന്ന് ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കാൻ സമയം നൽകണം.

13. അവതരണത്തിൽ പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ വരുന്നുണ്ടോ എന്ന് ശ്രദ്ധിക്കണം.
14. അദ്ധ്യക്ഷർ വന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളെ ക്രോഡീകരിച്ച് സംസാരിക്കണം.
15. ഐ.സി.ഡി.എസ് സൂപ്പർവൈസർ നന്ദി പറഞ്ഞ് ബാല ബാലികാ സഭയും മഹിളാസഭയും അവസാനിപ്പിക്കണം.

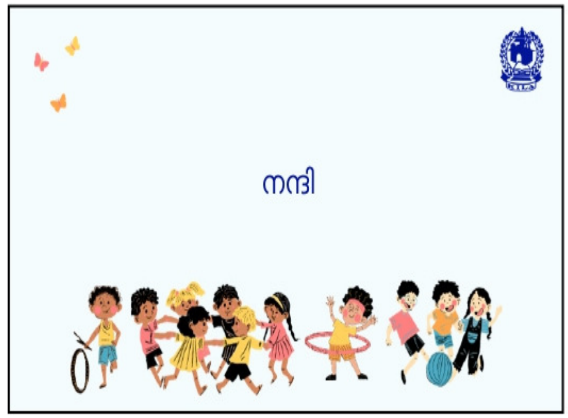
നന്ദി

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില)
ബാല-ബാലികാസഭ & മഹിളാസഭ

<u>പ്രീടെസ്റ്റ്/പോസ്റ്റ് ടെസ്റ്റ്</u>

1. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയിലെ ഏത് ആർട്ടിക്കിൾ ലിംഗസമത്വം ഉറപ്പുനൽകുന്നു?

A. ആർട്ടിക്കിൾ 14
B. ആർട്ടിക്കിൾ 15
C. ആർട്ടിക്കിൾ 21
D. ആർട്ടിക്കിൾ 25

2. ഗാർഹിക പീഡനത്തിൽ നിന്നുള്ള സ്ത്രീകളുടെ സംരക്ഷണ നിയമം, 2005, ഇനിപ്പറയുന്നവയിൽ ഏതെല്ലാം തരത്തിലുള്ള അക്രമത്തിന് നിയമപരമായ സഹായം നൽകുന്നു?

A. ശാരീരികം മാത്രം
B. സാമ്പത്തികം മാത്രം
C. വൈകാരികം മാത്രം
D. മുകളിൽ പറഞ്ഞവയെല്ലാം

3. ബേട്ടി ബച്ചാവോ ബേട്ടി പഠാവോ പദ്ധതി ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്?

A. മാതൃ ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ
B. പെൺ ഭ്രൂണഹത്യ കുറയ്ക്കൽ
C. പെൺകുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം വർദ്ധിപ്പിക്കൽ
D. വനിതാ സംരംഭകരെ ശാക്തീകരിക്കൽ

4. 2009-ലെ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം ഏത് പ്രായത്തിലുള്ള കുട്ടികൾക്ക് സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം നിർബന്ധമാക്കുന്നു?

A. 6–14 വർഷം
B. 5–10 വർഷം
C. 7–13 വർഷം
D. 8–15 വർഷം

5. 2017-ലെ മെറ്റേണിറ്റി ബെനഫിറ്റ് ആക്ട് ഏത് മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീകൾക്ക് ശമ്പളത്തോടെയുള്ള പ്രസവാവധി ലഭ്യമാക്കുന്നു?

A. സർക്കാർ മാത്രം
B. സംഘടിത മേഖല മാത്രം
C. ഫോർമൽ ഇൻഫോർമൽ മേഖലകൾ
D. കാർഷിക മേഖല മാത്രം

6. 2012-ലെ കുട്ടികളുടെ ലൈംഗിക കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സംരക്ഷണ നിയമം (പോക്സോ) ഏത് തരത്തിലുള്ള ദുരുപയോഗത്തിൽ നിന്ന് കുട്ടികൾക്ക് നിയമപരമായ സംരക്ഷണം നൽകാനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്?

A. ശാരീരിക പീഡനം മാത്രം
B. വൈകാരിക ദുരുപയോഗം മാത്രം
C. ലൈംഗിക ദുരുപയോഗം മാത്രം
D. എല്ലാത്തരം ദുരുപയോഗങ്ങളും

7. കേരളത്തിലെ സ്ത്രീ തൊഴിൽ പങ്കാളിത്ത നിരക്ക് കുറയുന്നതിന് കാരണമായ പ്രധാന ഘടകങ്ങളിലൊന്ന്:

A. ഗുണമേന്മയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള ലഭ്യതക്കുറവ്
B. ഗാർഹിക വേഷങ്ങൾക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന പുരുഷാധിപത്യ സാമൂഹിക മാനദണ്ഡങ്ങൾ
C. പരിമിതമായ ശിശു സംരക്ഷണ സൗകര്യങ്ങളും ഫ്ലെക്സിബിൾ വർക്ക് ഓപ്ഷനുകളും
D. മുകളിൽ പറഞ്ഞവയെല്ലാം

8. കുടുംബശ്രീ മൈക്രോഫിനാൻസ് പ്രോഗ്രാം കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകളെ ശാക്തീകരിച്ചത്:

A. ചെറിയ വായ്പകൾ നൽകുകയും സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക
B. സംരംഭകത്വത്തിനായി നൈപുണ്യ വികസന പരിശീലനം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു
C. സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതയിലേക്കും വിപണി ബന്ധങ്ങളിലേക്കും പ്രവേശനം വർദ്ധിപ്പിക്കൽ
D. മുകളിൽ പറഞ്ഞവയെല്ലാം

9. പോഷകാഹാരക്കുറവ് ചെറുക്കുന്നതിനും 6 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെയും ഗർഭിണികളുടെയും ആരോഗ്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഏത് പരിപാടിയാണ്?

A. നാഷണൽ ഹെൽത്ത് മിഷൻ (NHM)
B. നാഷണൽ റൂറൽ ഹെൽത്ത് മിഷൻ (NRHM)
C. അംഗൻവാടി സർവീസ് സ്കീം
D. മിഡ് ഡെയ് മീൽ സ്കീം

10. പോഷൻ അഭിയാൻ പരിപാടി ഇന്ത്യയിലെ കുട്ടികളുടെയും ഗർഭിണികളുടെയും പോഷകാഹാര നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. ഇത് ഇതിലൂടെ നേടിയെടുക്കുന്നു:

A. സപ്ലിമെന്ററി പോഷകാഹാരവും സമീകൃത ഭക്ഷണവും വിതരണം ചെയ്യുക
B. മുലയൂട്ടലും ആരോഗ്യകരമായ ശിശുപരിപാലന രീതികളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക
C. ശരിയായ പോഷകാഹാരത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക
D. മുകളിൽ പറഞ്ഞവയെല്ലാം

ഉത്തരസൂചിക

1 – B	6 – D
2 – D	7 – D
3 – B	8 – D
4 – A	9 – C
5 – C	10 – D

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില)

മുളംകുന്നത്തുകാവ് പി ഒ, തൃശൂർ